

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Daşkənddə Heydər Əliyev meydanının açılışı keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 21-də Özbəkistan Respublikasına dövlət səfərinə gedib.

Daşkənddəki "Kuksaroy" dövlət iqamətgahında rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Müstəqillik abidəsini ziyarət ediblər. Prezident İlham Əliyev abidənin önünə əkilil qoyub. Özbəkistanın müstəqilliyinin 30 illiyi münasibətilə ucaldılan abidə özbək xalqının üç min illik tarixini əks etdirir. Abidə ölkənin müstəqilliyinin ildönümünə həsr olunan "Yeni Özbəkistan" kompleksinin mərkəzində yerləşir. Altmış metr hündürlüyündə abidə görkəmli şəxsiyyətlərin həyat və fəaliyyəti ilə əlamətdar olan dövrü əks etdirir.

İyunun 21-də Daşkənddə Heydər Əliyev meydanının açılışı olub. Prezident İlham Əliyev və Prezident Şavkat Mirziyoyev açılış mərasimində iştirak ediblər.

Meydan paytaxtın Mirabad rayonunda azərbaycanlıların yığcam yaşadıqları ərazidə yerləşir. Ətrafdakı binalar abadlaşdırılıb. Meydanın ərazisi tamamilə yenidən qurulub, burada yaşıllıq salınıb, sakinlərin istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb.

Meydanın mərkəzi hissəsində ulu öndər Heydər Əliyevin böyük memorial kompleksi ucaldılıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin adını daşıyan küçədə yerləşən meydan şəhər sakinləri və qonaqların istirahət üçün ən çox üz tutduqları yerlərdən biri olacaq.

Özbəkistan və Azərbaycan prezidentləri mərasimdə çıxış ediblər.

Dövlət başçıları memorial kompleksin açılışını edib, önünə gül dəstələri qoyublar.

İyunun 21-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev ilə məhdud və geniş tərkibdə görüşləri olub. Geniş tərkibdə görüş başa çatdıqdan sonra prezidentlərin iştirakı ilə Azərbaycan-Özbəkistan sənədləri imzalanıb. Prezidentlər mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

Prezident İlham Əliyevin Özbəkistan Respublikasına dövlət səfəri barədə ətraflı qəzetin növbəti sayında.

Vətən müharibəsində tarixi Zəfərə həsr olunan ədəbi müsabiqə

Mədəniyyət Nazirliyi Vətən müharibəsindəki tarixi Zəfərə həsr olunan ədəbi müsabiqə elan edib. Müsabiqənin məqsədi Azərbaycan tarixinə qızıl hərfələrlə yazılmış 44 günlük Vətən müharibəsinin gələcək nəsillər üçün bədii mətnlər vasitəsilə əbədiləşdirilməsi, böyük Zəfərin bədiləşdirilməsidir.

Müsabiqə 3 ədəbi janr üzrə keçirilir: roman, dram, mənzum hekayə. Əsərlərdə 44 günlük Vətən müharibəsində hərbi meydanında, arxa cəbhədə, beynəlxalq arenada yaşanan proseslər əks etdirilə bilər.

Əsərlər daha əvvəl heç yerdə çap olunmamalı və yayımlanmamalıdır. Əsərlər Azərbaycan dilində, bir şəxs tərəfindən yazılmalıdır. Müstəqil iş qəbul olunmur. Tarixi faktlar təhrif olunmamalıdır. Həcm məhdudiyyəti yoxdur.

Hər ədəbi janr üzrə bir qalib elan olunacaq. Mükafat fondu: roman janrı üzrə 10 000 manat; dram janrı üzrə 5 000 manat; mənzum hekayə janrı üzrə 5 000 manat.

"Azərbaycan aşığı sənəti" sərgisi

Tovuz rayon Aşıq Hüseyn Bozalqanlı adına Azərbaycan Aşıq Sənəti Dövlət Muzeyində Xalq rəssamları Arif Hüseynovun və Sürus Mirzəzadənin "Azərbaycan aşıq sənəti" adlı tematik sərgi açılıb.

səh. 4

İran Azərbaycanla mədəni əlaqələri inkişaf etdirmək istəyir

Şuşa ilə İran şəhərlərindən birinin qardaşlaşması təklif edilib

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin işğaldan azad edilməsi İranı sevindirir. Biz həmişə Azərbaycanı azad və firavan görmək istəyirik. İran hökuməti Azərbaycanla mədəniyyət sahəsində əlaqələrin inkişaf etdirilməsini də istəyir və bu istiqamətdə addımlar atmağa hazırdır.

İranın mədəniyyət və islam irşad naziri Məhəmməd Mehdi İsmaili bu sözləri iyunun 20-də Tehranda Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov ilə görüşdə deyib.

Görüşdə iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin geniş spektri müzakirə olunub.

Dəvətə görə iranlı həmkarına təşəkkür edən Anar Kərimov səfərin Azərbaycan-İran diplomatik əlaqələrinin 30 illiyinə təsadüf etdiyini deyib. Qeyd edib ki, Azərbaycan və İran xalqlarının çoxəsrlik dostluq əlaqələri var. Bu gün Azərbaycan və İranın dövlət başçıları arasında yüksək səviyyəli siyasi dialoq mövcuddur. Dövlətlərimiz arasında ki əlaqələr yüksələn xətlə inkişaf edir. Digər sahələrdə olduğu kimi, mədəni əlaqələri də inkişaf etdirməliyik.

"Dövlətlər arasında digər əlaqələrdən fərqli olaraq mədəni əlaqələr daimi xarakter daşıyır. Hazırda Azərbaycanda İranın Mədəniyyət Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Tehrandada da Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin açılması qarşılıqlı mədəni əlaqələrimizin inkişafında çox müsbət rol oynaya bilər. Biz

Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin açılmasında maraqlılıq və ümid edirik ki, dostluq əlaqələrimizin möhkəmlənməsi istiqamətində belə bir mərkəzin açılmasını İran hökuməti dəstəkləyəcək və o, Azərbaycan-İran dostluğunun simvoluna çevriləcək", – deyərək Anar Kərimov nəzərə çatdırıb.

Nazir Qarabağın işğaldan azad edilməsi barədə danışıraqla bildirib ki, bu, xalqımız üçün şərəf məsələsi idi. Azərbaycan xalqı öz torpaqlarının işğal altında qalması ilə barışmadı və Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuz 44 gün davam edən Vətən

müharibəsində Ermənistanın işğalında olan torpaqlarını azad etdi. Hazırda Azərbaycan dövləti erməni işğalçılarının törətdikləri vandalizmin nəticələrini aradan qaldıraraq bu ərazilərdə geniş quruculuq işləri həyata keçirir. Tarixi, mədəni abidələrimizlə yanaşı, məscidlər də bərpa olunur. Məqsədimiz İslam dəyərlərini bərpa etməkdən ibarətdir. Qarabağda dağıdılmış məscidlərin bərpası ilə yanaşı, Ağdam, Şuşa və Zəngilan rayonlarında yeni məscidlər də tikilib xalqın istifadəsinə verəcək.

davamı səh. 2-də

Gəncədə "Min bir gecə"

Fikrət Əmirovun baleti doğma şəhərdə nümayiş etdirilib

mov, Türkiyənin Gəncədəki baş konsulu Zeki Öztürk, Milli Məc-

lisin deputatı Müşfiq Cəfərov, Mədəniyyət Nazirliyinin Musiqi

sektorunun müdiri Vüqar Hüm-bətov, Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Vəlif Cən-nətov, mədəniyyət işçiləri, şəhər ziyalıları və sakinlər tamaşa ediblər.

Fikrət Əmirov yaradıcılığında xüsusi yer tutan və ona dünya şöhrəti qazandıran, gözəl musiqiyə malik "Min bir gecə" baletini eyniadlı ərəb nağıllarının motivləri əsasında yazıb. Balet melodiyə rəngarəngliyi, xoreoqrafik quruluşu və səhnə tərtibatına görə hər zaman tamaşaçılarda böyük maraq oyadıb və Gəncədə də anlaşıqla səbəb olub.

davamı səh. 2-də

Vokalçıların Bülbül adına VIII Beynəlxalq müsabiqəsinin qalibləri bəlli olub

Görkəmli müğənni, Azərbaycan vokal məktəbinin banisi, SSRİ Xalq artisti Bülbülün (1897-1961) anadan olmasının 125 illiyinə həsr olunan Vokalçıların Bülbül adına VIII Beynəlxalq müsabiqəsi qaliblərinin adları açıqlanıb.

Müsabiqədə Azərbaycan, Rusiya, İsrail, Türkiyə, Monqolustan, Özbəkistan, Ukrayna, Meksika, Qazaxıstan və digər ölkələrdən 100-ə yaxın ifaçı iştirak edirdi.

Müsabiqənin Qran-pri mükafatına Elmina Həsənova (Azərbaycan) layiq görüldü. Digər mükafatçılar: I yer - Ankhbayar Enkhbold (Monqolustan), II yer

– Nikita Volkov (Rusiya) və Olqa Rudik (Ukrayna), III yer – Baluan Berkenov (Qazaxıstan), Aleksandra Sokolova (Rusiya), Həmid Əbdülov (Azərbaycan), IV yer – Ezgi Karakaya (Türkiyə), Nigar Cəfərova (Azərbaycan).

Müsabiqənin xüsusi mükafatçıları da müəyyən olub. "Bülbülün repertuarından Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərinin ən yaxşı ifası" nominasiyasında Bəterdenə Dorişeden (Monqolustan) qalib olub. "Ümid" mükafatını Medeya Çikaşvili (Gürcüstan), "Tamaşaçı rəğbəti"ni isə rusiyalı Valeriya Latışeva qazanıb.

16-22 iyun tarixində keçirilən müsabiqənin mükafatlandırma və qala-konserti mədəniyyət

paytaxtımız Şuşada keçiriləcək.

Qeyd edək ki, bu il də iştirakçıları beynəlxalq münisiflər qiymətləndiriblər. Münisiflər heyətinin sədri Rusiyanın Xalq

artisti Sergey Leyferkusdur. Heyətə Xalq artistləri Fərhad Bədalbəyli, Siyavuş Kərimi, Murad Adıgözəlzadə, Dınara Əliyeva, Rusiyanın Əməkdar incəsənət xadimi Dmitri Vdovin, Əməkdar artist Mariya Meşaryakova (Rusiya), Gürcüstanın Xalq artisti Teymuraz Ququşvili, SSRİ Xalq artisti Mariya Stefyuk (Ukrayna), Belarusun Xalq artisti Anastasiya Moskvina və Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi Azamat Jeltırqozov daxildir.

Xatırladaq ki, Bülbül adına birinci beynəlxalq müsabiqə görkəmli müğənninin 100 illiyiərəfəsində, 1997-ci ildə Prezident Heydər Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə keçirilib.

Pənahəli xanın başdaşı bərpadan sonra ilk dəfə sərgilənir

AMEA-nın Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyində Qarabağ xanlığının yaradıcısı, Şuşa şəhərinin əsasını qoyan Pənahəli xan Cavanşirin (1693-1763) başdaşının bərpadan sonra ictimaiyyətə təqdimatı olub.

İyunun 20-də keçirilən təq-

dimat mərasimində muzeyin baş direktoru, akademik Nailə Vəlixanlı çıxış edib. Akademik bildirib ki, ölkə başçısının 2022-ci ilin "Şuşa ili" elan edilməsi haqqında sərəncamına uyğun olaraq muzey Şuşa şəhərinin tarix və mədəniyyətinin təqdim edilməsi ilə bağlı silsilə tədbirlər keçirir.

Qeyd olunub ki, muzeydə Qarabağ, o cümlədən Şuşa şəhərinin tarixi və mədəniyyəti ilə bağlı zəngin kolleksiya toplanılıb. Kolleksiya daxil olan eksponatların tarixçələrinin öyrənilməsi, onların tədqiqi, təmiri və bərpası üçün böyük say göstərilib.

davamı səh. 3-də

"Mədəni yenilənmə" də köhnə-yeni teatr haqqında

səh. 5

Mədəniyyət Nazirliyinin "Kommunikasiya meneceri" layihəsi üzrə treninqlər keçirilir

səh. 3

Afaq Abbasova İtaliya səhnəsində

səh. 8

Xudafərin körpüsünün UNESCO siyahısına salınması üçün İranla birgə iş aparılır

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov İrana səfəri çərçivəsində iyunun 21-də bu ölkənin milli irs, əl işləri sənayesi və turizm naziri İzetullah Zərqəmi ilə görüşüb.

Görüşdə Anar Kərimov mədəni əlaqələrin inkişafının əhəmiyyətini vurğulayaraq bildirib ki, İranla Azərbaycan UNESCO çərçivəsində əməkdaşlıq edərək qeyri-maddi mədəni irs

nümunələrini təşkilatın siyahısına daxil edib. Bu sərəya nazik çörək – lavaşın hazırlanması və paylaşılması ənənəsi, kamança sənəti, Novruz bayramı kimi nümunələr aiddir.

Nazir vurğulayıb ki, İran və Azərbaycan qədim sivilizasiyaya malik olan ölkələrdir və bu, hər iki dövlətin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi zərurətini yaradıb. Azərbaycanın UNESCO-nun Dünya irsi siyahısında yer alan İçərişəhər, Qobustan, Şəki kimi qədim tarixi məkanları var. Bunlar beynəlxalq aləmdə maraq doğurur və turizmin inkişafı üçün də imkanlar yaradır. Turizm xalqları birləşdirən və bir-birini yaxından tanımaq üçün zəmin yaradan bir sahədir. Turizm əlaqələri həm maddi gəlir, həm də yaxınlaşmaq üçün daha münasib sahədir.

Qarabağ haqqında məlumat verən Azərbaycanın mədəniyyət naziri vurğulayıb ki, otuz ilə yaxın ermənilərin işğalı altında qalan ərazilərdə milli irsimizə qarşı vandallıq siyasəti həyata keçirilib. Ermənistan işğal etdiyi rayonlarda məscidlərlə yanaşı, qəbiristanlıqları, muzeyləri, tarixi və dini abidələri məhv ediblər. Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi ilə azad olunan torpaqlarda geniş quruculuq və bərpa işləri aparılır. Milli irsimizə dəyən zərər aradan qaldırılır. Bu işdə İranın böyük təcrübəsi var və biz bu təcrübədən yararlanmaq istərdik. İşğaldan azad olunan Şuşa şəhəri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtıdır. İşğal illərində burada 17 məscid dağıdılıb. Bu gün bu məscidlərin bərpası prosesi davam edir. Bərpa işlərində məqsədimiz dini və tarixi abidələri yenidən qurub insanların xidmətinə vermək və milli irsimizi qorumaqdan ibarətdir.

Qeyd olunub ki, XI əsrdə inşa olunan Xudafərin körpüsü Azərbaycanın qeyri-maddi irsinə aid olan tarixi abidədir və qədim İpək yolunun əsasını təşkil edib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu körpünü Azərbaycanla İran arasında dostluq və qardaşlıq körpüsü adlandırıb. İranla əməkdaşlıq sahəsində bu körpünün UNESCO-nun siyahısına salınması istiqamətində iş aparılır.

Nazir Anar Kərimov qonaqpərvərliyə görə təşəkkür edərək həmkarını Azərbaycana səfərə dəvət edib.

İranın milli irs, əl işləri sənayesi və turizm naziri İzetullah Zərqəmi 2012-ci ildə Azərbaycana səfəri zamanı Prezident İlham Əliyev ilə görüşünü xatırladı. Rəhbərlik etdiyi qurum barəsində məlumat verən nazir ermənilər tərəfindən məscidlərin dağıdılmasını pislədiyini və onların bərpasında Azərbaycana yaxından kömək etməyə hazır olduqlarını nəzərə çatdırdı.

Qeyd olunub ki, İran və Azərbaycan xalqları eyni tarixə, milli adət-ənənələrə və dini dəyərlərə malikdir. Bu amillər iki xalqın daha yaxın olmasını şərtləndirir. Bəzi qüvvələr bizim orta q dəyərlərimizdən istifadə edib xalqlarımız arasında nifaq salmağa çalışırlar. Lakin bu dəyərlər bizi daha da yaxınlaşdırmalıdır.

Kitabxana və arxiv işində əməkdaşlıq müzakirə edilib

Kitablar və qədim əlyazmalar bilik mənbəyi olmaqla yanaşı, həm də xalqların milli irsini gələcəyə çatdıran mühüm sənədlərdir. Bu sahədə əməkdaşlıq xalqların tarixini və milli-mənəvi dəyərlərini öyrənməyə, yaşadaraq gənc nəsə çatdırmağa imkan verir.

Bu fikirləri İranda səfərdə olan Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov İranın Milli Kitabxana və Arxiv İdarəsinin müdiri İlirza Muxtarpur ilə görüşündə bildirib.

Nazir qeyd edib ki, İranın çox zəngin kitabxanaları var və bu kitabxanalarda qədim əlyazmalar qorunur. İranın arxivlərində Azərbaycan və Qarabağa dair əlyazma və tarixi sənədlər saxlanılır. Bu sahədə qarşılıqlı əməkdaşlıq etməkə maraqlıyıq. Kitabxana və arxiv sahəsində əməkdaşlıq xalqların orta tarixini öyrəni təbliğ etməyə geniş imkan yaradır. Azərbaycan və İranın təbliğ olunması çoxlu sayda qeyri-maddi mədəniyyət abidələri var. Əlyazma və qədim kitablar da bu abidələrin əsasını təşkil edir.

Anar Kərimov vurğulayıb ki, vaxtilə İrəvan xanlığında 269 məscid olub. Milli irsimizi məhv etmək məqsədilə bu məscidlərin hamısı dağıdılıb. İran arxivlərində İrəvan xanlığı ərazisindəki məscid və digər tarixi və dini abidələrimizə, milli irsimizə dair çoxlu sənədlər də var ki, onlarla tanışlıq irsimizin bərpasına və gələcək nəsillərə çatdırılmasına imkan verir.

İlirza Muxtarpur kitabxana və arxiv sahəsində Azərbaycanla əməkdaşlıq etməyə hazır olduqlarını bildirib. Nəzərə çatdırıb ki, informasiya texnologiyalarının inkişafı ilə əlaqədar bu tarixi sənədlər və əlyazmalar elektron formaya salınaraq saxlanılır. Bu sənədlərlə tanışlıq üçün birgə işçi qrupun yaradılması məqsəduşdur. İşçi qrupu vasitəsilə qədim mənbələrin mübadiləsi ni həyata keçirmək və əməkdaşlığı davam etdirmək olar.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Qarabağın, Şuşanın tarixini əks etdirən kitabları İranın milli kitabxanasına hədiyyə edib.

Görüşdən sonra nazir Anar Kərimov dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin kitabxanada saxlanılan əlyazmaları və digər tarixi sənədlərlə tanış olub.

İran Azərbaycanla mədəni əlaqələri inkişaf etdirmək istəyir

əvvəlki səh. 1-də

Mədəniyyətin müxtəlif sahələrində əməkdaşlıqdan söz açan nazir Anar Kərimov qeyd edib ki, kino sənayesi xalqları birləşdirən amildir. Bu sahədə əməkdaşlıq əlaqələrini gücləndirib birgə filmlərin istehsalına başlamaq lazımdır. Eyni zamanda kino həftələrinin, kitab sərgilərinin, teatr festivallarının keçirilməsi də zəruridir.

Nazir bildirib ki, ötən il Bakıda Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr edilmiş beynəlxalq kitab sərgisində İran da iştirak edərək ədəbiyyatını təbliğ etdi. Bu ilin əvvəlində Tehranda keçirilən teatr festivalında Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrı Qarabağın azad olunmasına həsr edilən tamaşa nümayiş etdirdi və bu, iranlı tamaşaçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılandı. Bu istiqamətdə əməkdaşlığı davam etdirmək və gücləndirmək lazımdır.

Anar Kərimov səfərinin səmərəli olacağına ümidvar olduğunu bildirərək, İranın mədəniyyət və islam irşad nazirini Azərbaycana səfərə dəvət edib.

İranın mədəniyyət və islam irşad naziri Məhəmməd Mehdi İsmaili vurğulayıb ki, ölkəsinin yeni hökuməti qonşularla əlaqələrin inkişaf etdirilməsini xarici siyasətində prioritet siyasi xətt elan edib. Azərbaycan İranın yaxın qonşusu, dost və qardaş dövlətdir. Bu baxımdan İran Azərbaycan ilə münasibətlərinə xüsusi diqqət yetirir və bütün sahələr üzrə əməkdaşlıq etməkə maraqlıdır.

Görüşdə Azərbaycanın İrandakı səfiri Əli Əlizadə də iştirak edib.

Görüşdən sonra keçirilən birgə mətbuat konfransında İran naziri mədəniyyət sahəsində əlaqələrin vacibliyini bir daha vurğulayıb. Bildirib ki, İran və Azərbaycan xalqları orta tarixə, mədəniyyətə, adət-ənənə və dini dəyərlərə malikdir. Bu dəyərlər siyasi-iqtisadi əlaqələrlə yanaşı, mədəni əlaqələrin də inkişaf etdirilməsi üçün böyük zəmin yaradır.

İranlı nazir nəzərə çatdırıb ki, mədəni əlaqələrin inkişaf etdirilməsi üçün heç bir maneə yoxdur. Qarşılıqlı əlaqələrin inkişafı üçün birgə filmlərin çəkilməsi, kitab yarmarkalarının, mədəniyyət həftələrinin keçirilməsi zəruridir və bu istiqamətdə işlər aparılır.

Nazir bildirib ki, İranın yeni hökuməti Azərbaycan Respublikası ilə münasibətlərin yaxınlaşmasına maneə olan bütün problemləri aradan qaldırmaq iradəsinə malikdir. Azərbaycanın mədəniyyət nazirinin İrana səfəri əlaqələrimizdə yeni mərhələnin əsasını yaradacaq və gələcək inkişafı üçün perspektivlər açacaq.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov isə bildirib ki, iki ölkənin mədəni əlaqələrini yüksəltmək üçün çox böyük potensial var və bu potensialdan səmərəli istifadə etməliyə.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov İrana səfəri çərçivəsində Tehranda yerləşən İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Mədəniyyət İnstitutunu ziyarət edib.

Bakıdakı HESTOUREX sərgisində Qarabağın termal turizm imkanları təqdim olunacaq

Xəbər verdiyimiz kimi, 23-26 iyun tarixində Bakıda 4-cü HESTOUREX Dünya Sağlamlıq Turizmi Sərgisi təşkil olunacaq. Sərgi Dövlət Turizm Agentliyi, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası və Azərbaycan Sağlamlıq və Termal Turizmə Dəstək Assosiasiyasının dəstəyi ilə reallaşacaq.

Azərbaycan Sağlamlıq və Termal Turizm Dəstək Assosiasiyası İdarə Heyətinin sədri Ruslan Quliyev iyunun 20-də keçirilən mə-

Birgə mədəni layihələr xalqlarımızın daha da yaxınlaşmasına imkanlar yaradacaq. Bu istiqamətdə aparılan işlər və əldə olunan razılaşmalar icra olunacaq.

“Azərbaycanın Tehranda Mədəniyyət Mərkəzi açmaq istəyini dəstəkləyirik”

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov iyunun 20-də Tehrana səfəri çərçivəsində İranın İslam Mədəniyyəti və Əlaqələri Təşkilatının sədri Məhəmməd Mehdi İmanpur ilə görüşüb.

Görüşdə Anar Kərimov iki ölkə arasındakı qarşılıqlı əlaqələrdən danışdı. Bildirib ki, İran ərazisindən keçməklə Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasını birləşdirən yeni nəqliyyat bağlantılarının yaradılması istiqamətində addımlar əlaqələrimizin inkişafını göstərir. Bununla yanaşı, mədəni əlaqələrin də inkişaf etdirilməsinə ehtiyac var. Mədəni əlaqələrin inkişafında mədəniyyət mərkəzlərinin fəaliyyətinin böyük əhəmiyyəti var. Azərbaycanda İranın Mədəniyyət Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Qarşılıqlı olaraq Tehranda da Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin açılması xalqlarımızın daha da yaxınlaşmasında mühüm rol oynayacaq.

Nəzərə çatdırılıb ki, Qarabağın işğaldan azad edilməsi ilə yanaşı, 132 kilometrlik Azərbaycan-İran sərhədi də azad olundu ki, bu da qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələrinin əhatəli olacağına imkan yaradıb.

Qeyd olunub ki, mədəniyyət sahəsində imzalanan sənədlər kağız üzərində qalmamalı və icra olunaraq xalqlara fayda verməlidir. Mədəniyyət xalqları birləşdirən bir sahədir. Hazırda kino, teatr sahələrində əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur. Bu əlaqələri daha da gücləndirmək lazımdır ki, xalqlar bir-birini daha yaxşı

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Mədəniyyət İnstitutunda görüş

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Xüsray Noziri və Mədəniyyət İnstitutunun prezidenti Murodjon Buriboyev Anar Kərimova qurumun fəaliyyəti ilə bağlı məlumat veriblər.

Bildirilib ki, 1995-ci ildən fəaliyyət göstərən institutun əsas məqsədi İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan ölkələr arasında mədəni əlaqələrin gücləndirilməsinə xidmət etməkdir. Xüsray Noziri Azərbaycanın gələcəkdə Mədəniyyət İnstitutuna üzv ola-

cağına ümidvar olduğunu bildirib.

Mədəniyyət naziri Azərbaycanın İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının fəal üzvlərindən olduğunu bildirərək, instituta da ölkəmizin üzvlüyünün nəzərdən keçiriləcəyini söyləyib.

Görüşdə müştərək mədəni irs, humanitar sahələrdə sıx əməkdaşlıq, mədəni mübadilə proqramlarının, muzey və digər istiqamətlərdə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

liklərindən biri də Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi regionlarının da termal turizm imkanlarının burada nümayiş etdirilməsi olacaq.

HESTOUREX sərgisinin təşkilatçısı, Alanya Sağlamlıq Turizmi Assosiasiyasının sədri Ahmet Girgin tədbirin Azərbaycanla Türkiyə arasında sağlıq turizmi əlaqələrinin genişlənməsində böyük rol oynayacağını diqqətə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, ilk dəfə 2017-ci ildə keçirilən HESTOUREX sərgisi pandemiya qədər Türkiyədə düzənli olaraq təşkil edilib. “Pandemiyaadan sonra ilk sərginin Bakıda keçirilməsinin səbəbi odur ki, Azərbaycanın zəngin termal turizm qaynaqlarının dünyada və qardaş Türkiyədə tanılmasına ehtiyac var”, - deyə vurğulayıb.

Gəncədə “Min bir gecə”

Fikrət Əmirovun baletli doğma şəhərdə nümayiş etdirilib

əvvəlki səh. 1-də

Qeyd edək ki, premyerası 1979-cu ildə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında baş tutan baletin libretto müəllifləri mərhum Maqsum və Rüstəm İbrahimbəyovlar, xoreografi Nailə Nəzirova, quruluşçu rəssamı Toğrul Nərimanbəyov, geyim üzrə rəssamı Tahir Tahirzadədir. Keçmiş SSRİ-nin bir sıra şəhərlərində, o cümlədən Moskvada, Sankt-Peterburqda səhnələşdirilən “Min bir gecə” baletli 1982-ci ildə Mərakeş-

də və Bolqarıstanda, 1985-ci ildə Türkiyədə tamaşaya qoyulmuşdu. Hazırda Akademik Opera və Balet Teatrının repertuarında olan tamaşanın trupa rəhbəri Xalq artisti Kamilla Hüseynova, tamaşanın idarə edən Əməkdar artist Yuri Lobaçevdir.

Əsas partiyaları Akademik Opera və Balet Teatrının solistləri – Əməkdar artistlər Anar Mikayılov (Şəhriyar), Nigar İbrahimova (Şəhriyad) və Cəmilə Kərimova (Nuridə) ifa ediblər.

Digər rollarda balet truppasının aparıcı solistləri Seymur Qədiri (Nuridənin sevimli qulu), Ayan Eyvazova (Gözel Budur), Timur Oduşev (Ələddin), İslam

Məmmədov (Quldurbaşı), Dina-rra Şirinova (Qız), Liana Mirabdullayeva (Mərcanə), İntiqam Məmmədov (Ruh quşu) və başqaları oynayıblar.

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Anar Kərimov iyunun 17-də IX Bakı Qlobal Forumunda iştirak edən Qəter Dövlətinin mədəniyyət naziri Şeyx Əbdülrəhman bin Həməd əl-Tani ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycanla Qəter arasında mədəniyyət sahəsində əlaqələrin inkişafından, bu sahədə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan layihələrdən söhbət açılıb.

Anar Kərimov mədəniyyətin müxtəlif istiqamətləri üzrə əməkdaşlığın davamlı inkişafını xüsusi olaraq vurğulayıb. Nazir yeni yaradılan Azərbaycan Respublikası Kino Agentliyi haqqında həmkarına məlumat verərək, ölkəmizin film sənayesinin inkişafı istiqamətində Qəter təcrübəsini öyrənməkdə maraqlı olduğunu bildirib.

Anar Kərimov "Mədəniyyət naminə sülh" (Peace for Culture)

Qəterlə mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq müzakirə olunub

Qarşılıqlı fəaliyyət planının hazırlanması təklif edilib

re) qlobal çağırışı haqqında da qonaqlara məlumat verib. Qeyd edib ki, layihənin əsas məqsədi mədəniyyətin qorunması üçün

regionda sülhün bərqərar olmasıdır. Bu məqsədlə Azərbaycan "Mədəniyyət naminə sülh" kampaniyası ilə dünyaya çağırış edir.

Nazir Qəter Dövlətini də bu təşəbbüsə qoşulmağa dəvət edib.

Şeyx Əbdülrəhman bin Həməd əl-Tani qəbula görə nazirə təşəkkürünü bildirib və IX Bakı Qlobal Forumunda iştirakından məmnunluğunu ifadə edib. Qəter naziri iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin genişləndirilməsinin vacibliyini xüsusilə vurğulayaraq bu istiqamətdə qarşılıqlı fəaliyyət planının hazırlanmasını təklif edib.

Söhbət zamanı Qəterdə Azərbaycan mədəniyyəti günlərinin keçirilməsi, həmçinin azərbaycanlı və qətərli şairlərin kitablarının tərcümə və nəşr olunması məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Ankarada Avropa Milli Kitabxanaları Konfransının illik iclası

Sonra 2021-ci ildə Belçikanın paytaxtı Brüsseldə keçirilən 35-ci iclasın protokolu və CENL-in illik hesabatı müzakirə edilib. Qurumun maliyyə hesabı və növbəti il üçün büdcəsi müzakirə edilərək qəbul olunub.

Sonra Beynəlxalq Kitabxana Assosiasiyaları və Müəssisələri Federasiyası – IFLA-nın (The International Federation of Library Associations and Institution) prezidenti Barbara Lison "Milli kitabxanaların cəmiyyət üçün aktuallığı" mövzusunda çıxış edib.

Həmçinin Vernadski adına Ukrayna Milli Kitabxanası, Monteneqro Milli Kitabxanası, Çex Respublikası Milli Kitabxanası və Lüksemburq Milli Kitabxanası nümayəndələrinin çıxışları dinlənib.

Birinci iş gününün sonunda iclas iştirakçıları xatirə fotosu çəkdirib. İclasın ikinci iş günündə çıxışlar davam edib, gündəlik üzrə digər məsələlərə baxılıb. Növbəti CENL iclasının gələn il Fransa Milli Kitabxanasında keçirilməsi qərar alınıb.

36-cı CENL iclasında iştirak edən Milli Kitabxananın direktoru Kərim Təhirov IFLA-nın prezidenti Barbara Lison ilə görüşüb. Görüş zamanı Kərim Təhirov otuz ilə yaxın Ermənistanın işğalı altında qalan Azərbaycan tor-

paqlarının 2020-ci ildə azad edildiyini diqqətə çatdıraraq, azad olunmuş ərazilərdəki tarixi abidələrin, mədəniyyət müəssisələrinin dağıdılmasından danışıb. Bildirib ki, həmin ərazilərdə vaxtilə mövcud olan 975 kitabxana ümumilikdə 4,6 milyon nüsxə kitab fondları ilə birlikdə tamamilə məhv edilib.

Milli Kitabxananın direktoru bildirib ki, 2020-ci ilin dekabr ayında işğaldan azad olunan 10 rayonun kitabxana direktorları adından IFLA-nın o vaxtkı prezidenti Christine Mackenziyə məktubla müraciət edərək bu regionlardakı vəziyyəti yerində dəyərləndirmək üçün missiya göndərilməsini xahiş edib. Lakin, təəssüf ki, bu xahişə indiyədək cavab alınmayıb.

Bu səbəbdən Kərim Təhirov IFLA-nın yeni rəhbəri Barbara Lisona müraciət edərək, belə bir missiya təşkil edilməsini təkrarən xahiş edib.

Kərim Təhirov xanım Barbara Lisonu bu ilin oktyabrında keçiriləcək VIII Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgisində iştirak etmək və işğaldan azad olunmuş ərazilərə baş çəkmək üçün dəvət edib. Qeyd olunub ki, bir zamanlar işğala məruz qalan ölkə olaraq Azərbaycan hər cür müharibəni və işğalı qətiyyətlə qınayır, İFLA və digər beynəlxalq təşkilatların da belə hallara ciddi münasibət bildirməsi çox vacibdir. İFLA prezidenti dəvəti qəbul etdiyini bildirərək, belə hadisələrdən çox təəssüfləndiyini qeyd edib.

siyyət bacarıqlarının vacibliyini bildirib, peşəkarlığın artırılması mövzusunda fikirlərini bölüşüb.

Daha sonra Aygün Hacıyeva və ADA Universiteti Fondunun prezidenti Natiq Hacıyev tərəfindən "Ünsiyyət və netvörkinq bacarıqları" (networking – faydalı əlaqələr, şəbəkə fəaliyyəti) mövzusunda ilk təlim keçirilib.

Qeyd edək ki, növbəti günlərin təlimləri "Ənənəvi və sosial media ilə işləmək bacarıqları", "Kommunikasiya planının qurulması", "Media işçiləri üçün əsas nitq və yazı bacarıqları", "İctimaiyyətlə əlaqələr fəaliyyətində iş bölgüsü" mövzularını əhatə edir. ADA

Universiteti İctimai və Beynəlxalq Münasibətlər Məktəbində kommunikasiya və rəqəmsal media proqramının rəhbəri Şəfəq Məhrəliyeva tərəfindən aparılan treningə ayrı-ayrı mövzular üzrə müəhazirələr də dəvət olunacaq.

Xatırladaq ki, menecerlər media, sosial media və ictimaiyyət ilə əlaqələr üzrə məsul nümayəndə olaraq çalışdıqları qurumların tədbir və layihələrinin mediada işıqlandırılmasını, qurumların fəaliyyəti barədə ictimaiyyətin məlumatlandırılmasını və bundan irəli gələn digər vəzifələrin yerinə yetirilməsini təmin edəcəklər.

Lalə

20-21 iyun tarixlərində Ankarada CENL – Avropa Milli Kitabxanaları Konfransının (The Conference of European National Librarians) 36-cı illik iclası keçirilib. Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, professor Kərim Təhirov iclasda iştirak edib.

CENL Avropa Şurasına üzv olan ölkələrin milli kitabxanalarını birləşdirən təşkilatdır. 1987-ci ildə təsis edilən qurumda hazırda 45 ölkə təmsil olunur. Hər il fərqli bir ölkədə keçirilən CENL-in illik iclasına bu il Türkiyə ev sahibliyi edir.

Türkiyə Prezident Kitabxanasında keçirilən iclası CENL sədri Frank Şoltse (Scholtze) açaraq tədbirin yüksək səviyyədə təşkil edilməsində əməyi keçən bütün heyətə təşəkkürünü bildirib.

Türkiyə Milli Kitabxanasının direktoru Ali Odabaş iştirakçıları salamlayıb və konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

“İctimai əlaqələr və medianın əsasları”

Mədəniyyət Nazirliyinin “Kommunikasiya meneceri” layihəsi üzrə treninglər keçirilir

Xəbər verdikimiz kimi, Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən “Kommunikasiya meneceri” layihəsi həyata keçirilir. Layihə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq, Mədəniyyət Nazirliyi sistemində reallaşdırılan islahatların tərkib hissəsi kimi təqdim olunub.

İyunun 20-də ADA Universitetində layihənin ikinci mərhələsi üzrə treninglər başlanıb.

Universitetdə İxtisasartırma proqramlarının rəhbəri Nərgiz İsmaylova çıxış edərək bildirib ki, Mədəniyyət Nazirliyi və ADA Universiteti İnkişaf və Diplomatiya İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə təqdim edilən “İctimai əlaqələr və medianın əsasları” adlı təlim kursunun əsas məqsədi kommunikasiya menecerlərinin peşəkar inkişafını dəstəkləməkdir.

“Kommunikasiya meneceri” layihəsinin koordinatoru, Mədəniyyət Nazirliyi Media və kommunikasiya şöbəsinin əməkdaşı Məhəmməd Həmzəyev 20-24 iyun tarixini əhatə edəcək təlim kursu üçün yaradılan şəraitə görə ADA Universitetinə təşəkkürünü bildirib. Diqqətə çatdırıb ki, layihənin bu mərhələsi nazirliyin regional mədəniyyət idarələri üzrə təyin olunan menecerlərin PR, media və kommunikasiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə dair bilik və bacarıqlarının artırılmasına istiqamətlənib.

ADA Universiteti İnkişaf və Diplomatiya İnstitutunun direktor müavini Aygün Hacıyeva çıxışında ilk olaraq universitet haqqında məlumat verib. Bildirib ki, universitet ilk layihələrini diplomatlar üçün təşkil edib. Layihənin əhəmiyyətinə diqqətçəkən A.Hacıyeva sözügedən sahə üzrə ün-

Xəbər verdikimiz kimi, Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən “Muzeyi peşəkardan öyrənmək” layihəsi həyata keçirilir. Aprel ayından reallaşdırılan layihənin məqsədi regionlardakı muzeylərin və əməkdaşlarının fəaliyyətini aktivləşdirmək, müasir çağırışlara cavab verən muzey mühitini formalaşdırmaqdan ibarətdir. Artıq layihə çərçivəsində Gəncə və Şəkidə təlim-seminarlar keçirilib.

Növbəti təlimin iyunun Lənkəran olub. 17-18 iyun tarixlərində Lənkəran şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycan Milli Xalça Muzeyinin direktoru Şirin Mə-

likova və muzey eksponatlarının qorunması və qeydiyyatı üzrə direktor müavini, baş mühafiz Mira Məmmədyanova tərəfindən “Muzey sahəsində müasir çağırışlar”,

“Muzeyi peşəkardan öyrənmək” layihəsi davam edir

“Fond və mühafizə işi”, “Dünya muzeyləri” mövzuları üzrə təlim-seminarlar təşkil olunub.

Şirin Məlikova Azərbaycan Milli Xalça Muzeyinin təcrübəsinə əsasən, “Muzey menecment-i”, “Muzeydə təhsil proqramları” mövzularında, həmçinin Avropa Muzey Forumu tərəfindən ənənəvi olaraq hər il keçirilən “Avropada ilin muzeyi” (EMYA – European Museum of the Year Award) müsabiqəsinin 2022-ci il üzrə qalibləri barədə çıxış edib. Direktor “Avropanın ən yaxşı muzeyi – 2018” müsabiqəsində Azərbaycan Milli Xalça Muzeyinin “Muzey sahəsində ictimaiyyətlə işin qurulmasında innovasiyaların tətbiqinə görə” sertifikatına layiq görüldüyünü diqqətə çatdırıb. O, həmçinin iştirakçılar üçün “Bir ekspona-

tin təqdimatı” adlı ustad dərsi və müxtəlif mövzular üzrə sorğular keçirib.

Baş mühafiz Mira Məmmədyanova isə “Fond işi”, “Muzey əşyalarının təxliyə qaydaları” mövzuları üzrə çıxış edib.

Layihədə Lənkəran, Lerik və Astara rayonlarının Heydər Əliyev mərkəzlərinin, ev, xatirə və tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin, rəsm qalereyalarının rəhbərləri, baş fond mühafizləri, həmçinin digər muzey mütəxəssisləri olmaqla 47 nəfər iştirak edib. İştirakçılar üçün maraqlı və səmərəli keçən təlim-seminarlarda onların sualları cavablandırılıb, mövcud problemlər haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. Fond və ekspozisiya işinin səmərəli və müasir tələblərə uyğun təşkilı barədə tövsiyələr verilib.

Satira ustasının 160 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq onlayn konfrans

İyunun 20-də Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY, Azərbaycan Milli Məclisinin Mədəniyyət komitəsi, Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi, Mirzə Ələkbər Sabir Fondu və digər qurumların iştirakı ilə görkəmli Azərbaycan şairi Mirzə Ələkbər Sabirin (1862-1911) anadan olmasının 160 illiyinə həsr olunmuş onlayn konfrans keçirilib.

TÜRKSOY Baş katibinin müavini Bilal Çakıcı konfransı giriş sözü ilə açaraq, təşkilatın türk xalqları arasında qardaşlığın möhkəmləndirilməsi, türk mədəniyyətinin dünyaya tanıtılması, orta q dayərlərimizin yeni nəsillərə ötürülməsi istiqamətində fəaliyyətindən bəhs edib. Bildirib ki, TÜRKSOY bu kontekstdə Türk dünyası üzrə müxtəlif tədbirlər, layihələr həyata keçirir. O cümlədən qardaş ölkələrimizdə Nizami Gəncəvi, Molla Pənah Vəqif, Əli bəy Hüseynzadə, Hüseyn Cavid, Cəfər Cəbbəli, İlyas Əfəndiyev, Səməd Vurğun, Bəxtiyar Vahabzadə, Qara Qarayev, Abdulla Şaiq, Fikrət Əmirov kimi Azərbaycanın yetişdirdiyi dahi şəxsiyyətlərin xatirəsinə həsr olunmuş müxtəlif tədbirlər gerçəkləşdirilib.

Bu günlərdə Ankarada Mirzə Fətəli Axundzadənin 210 illiyi və Əhməd Cavadın 130 illiyi ilə bağlı tədbirlərin keçirildiyini də deyən B.Çakıcı XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının ən məşhur şairlərindən biri, türk ədəbiyyatında yeni satirik cərəyanın qurucusu Mirzə Ələkbər Sabirin 160 illiyi münasibətilə belə bir konfransa qatılmaqdan məmnunluğunu ifadə edib: “Azərbaycanın böyük şairi Seyid Əzim Şirvani tərəfindən açılan məktəbdə təhsil alan Sabir ədəbiyyata, poeziyaya onun təsiri altında qədəm qoymuş, eləcə də Firdovsi, Sədi, Füzuli kimi böyük klassiklərdən ilham alaraq, bir çox üslublarda şeirlər yazmışdır. Türk mədəniyyətinə xidmət edən, zənginləşdirən dahi şəxsiyyətlər sırasında Sabiri ehtiramla yad edir, əsərlərinin daim yaşayacağına inanıram”.

Moderatoru şair Əkbər Qoşalı olan konfransda Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri Anar, Mədəniyyət Nazirliyi Kitab sənayesi şöbəsinin müdiri Akif Mərifli, Türk Ədəbiyyatı Fondunun prezidenti Serhat Kabaklı, Avrasiya Yazarlar Birliyinin sədri Yaqub Öməroğlu, Özbəkistan Yazarlar Birliyinin sədr müavini Qeyret Macid, “Baskurdistan hatunu” jurnalının baş redaktoru Gülnaz Kutuyeva, Qazaxıstanın “Yeni asır” jurnalının baş redaktoru Sayat Kamşiy, Moldova Respublikasının Qaqauz Yerindən şair Güllü Kəranfil, Şimali Makedoniyanın “Körpü” jurnalının baş redaktoru Leyla Şərif və başqaları çıxış ediblər.

Çıxış edənlər Mirzə Ələkbər Sabirin həyatı, yaradıcılığı, satirası, poeziyasının incelikləri, uşaq şeirlərində bəhs etdiyi mövzular, mənəvi dünyası haqqında söz açıb, şairin şeirlərindən nümunələr səsləndiriblər.

Mehparə Sultanova
Ankara

“Sabirin sənəti və müasir dövr” –

elmi sessiya

AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda “Mirzə Ələkbər Sabirin sənəti və müasir dövr” mövzusunda elmi sessiya keçirilib.

Görkəmli şairin 160 illik yubileyinə həsr olunmuş sessiyada çıxış edən AMEA-nın vitse-prezidenti, Ədəbiyyat İnstitutunun baş direktoru, akademik İsa Həbibbəyli şairin zəngin irsindən söz açıb.

Ədəbiyyat İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Gülbəniz Babayeva “Molla Nəsrəddin” jurnalı və Mirzə Ələkbər Sabir”, Özbəkistan Milli Universitetinin professoru filologiya elmləri doktoru Bahadır Kərimov “Mirzə Ələkbər Sabir və özbək ədəbiyyatı”, AMEA Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Fəridə Quliyeva “Mirzə Ələkbər Sabir təsviri sənətdə” mövzularında məruzə ilə çıxış ediblər.

İnstitutun baş elmi işçisi, filologiya elmləri doktoru Abid Tahirinin “Mirzə Ələkbər Sabir Azərbaycan mühacirət mətbuatında”, Dilçilik İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Zamiq Təhməzovun “Mirzə Ələkbər Sabirin dili” və Ədəbiyyat İnstitutunun baş elmi işçisi, filologiya elmləri doktoru, professor Yaşar Qasımbəylinin “Mirzə Ələkbər Sabir yaradıcılığı və türk xalqları poeziyasında yenilənmə mərhələsi” mövzularında məruzələri dinlənib.

Pənahəli xanın başdaşı bərpadan sonra

ilk dəfə sərgilənir

əvvəlki səh. 1-də

Pənahəli xan Ağdamın İmaret qəbiristanlığında dəfn edilmiş, orada qəbri üzərində türbə inşa olunmuşdu. Türbədə xanın qəbri üzərində olan başdaşı 1974-cü ildə Bakıya gətirilib, muzeyə verilib. Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin Bərpa laboratoriyasında müasir vasitə və üsullardan istifadə etməklə başdaşı üzərindəki yazı və naxışlara xələl yetirmədən təmizlənilib, zədəli yerləri bərpa edilib. Başdaşının nümayişindən muzeyin daimi ekspozisiyasının 1-ci mərtəbəsində zal ayrılıb, burada İmaret qəbiristanlığındakı türbənin maketi hazırlanıb və başdaşı qurulub. Zalda başdaşının yazısının oxunması, türbənin tarixi ilə bağlı məlumatlar olan informasiya panelləri, rəssam Əjdər Qafarovun “Pənahəli xan Cavanşir” adlı rəsm əsəri yerləşdirilib.

Eyni zamanda, zalda Qarabağ və Şuşa tarixi ilə bağlı digər nadir eksponatlar – üzərində Qarabağda zərb edilməsi barədə yazı olan XIV əsrin gümüş pulu, Qarabağ xanlığının puları, Şuşa qala qapılarının iki gümüş açarı, İbrahimxəlil xanın (1763-1806) hakimiyyət rəmzi olan şəşpəri, nadir sənəd, foto və rəsmlər, musiqi alətləri, şair Molla Pənah Vəqifin məqbərəsi inşa edilən zaman tikinti yerində aşkarlanan gil qab və s. nümayiş olunur.

Təqdimatda AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli, AMEA-nın vitse-prezidenti vəzifəsini icra edən, akademik Gövhər Baxşəliyeva muzeydə aparılan tədqiqatların əhəmiyyətindən bəhs ediblər.

Mədəniyyət naziri Sabirabadda tarixi tikiliyə və muzeyə baş çəkib

Xəbər verdikimiz kimi, mədəniyyət naziri Anar Kərimov iyunun 16-da Beyləqan rayonunda vətəndaşların qəbulunu keçirib, həmçinin rayondakı bir sıra mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyəti ilə tanış olub, tarixi abidələrə baş çəkib.

Anar Kərimov Beyləqan rayonuna səfərdən qayıdarkən iyunun 17-də Sabirabad şəhərində olub.

Nazir Sabirabad şəhərində yerləşən tarixi tikiliyə – “Köhnə hamam”a baxış keçirib. Bildirilib ki, “Köhnə hamam” 1900-cü ildə yerli sakin Seyid Mirmusa Tağıyev tərəfindən inşa olunub və istifadəyə verilib. Tikili Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə yerli əhəmiyyətli daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin siyahısına (inventar nömrəsi 4951) daxil edilib.

Anar Kərimov Sabirabad Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində Mədəniyyət Nazirliyinə ayrılan büdcə vəsaiti hesabına aparılan bədii tərtibat işləri ilə də tanış olub. Nazir işlərin vaxtında, keyfiyyətlə həyata keçirilməsi ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələrini verib.

“Şuşa İli” tədbirləri davam edir

Gəncə RMI-nin tabeliyində fəaliyyət göstərən Xocalı şəhər 3 nömrəli Uşaq musiqi məktəbi “Şuşa – mədəniyyət beşiyimiz” adlı konsert təşkil edib. Regional idarənin rəisi Vəlif Cənnətov, rəis müavini Aşef Məmmədov, şəhid ailələri, qazilər, rayon ictimaiyyətinin izlədiyi konsertdə məktəbin müəllim və şagirdlərinin ifasında musiqilər səsləndirilib.

Lənkəran RMI-nin tabeliyindəki O.Kazimi adına Astara şəhər Uşaq musiqi məktəbində Bakı şəhər 28 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə “Şuşa İli”-nə həsr olunmuş konsert keçirilib. Hər iki məktəbin şagird və müəllimlərinin ifasında təqdim olunan konsert proqramı maraqla qarşılanıb.

Biləsuvar RMI-nin əhatə etdiyi Camal İsmayilov adına Neftçala rayon Uşaq incəsənət məktəbində fortepiano ixtisası üzrə ansambl müsabiqəsi keçirilib. Şagirdlər 1-ci, 2-ci, 3-cü dərəcə diplomları və tərifnamələrlə təltif ediliblər.

“Dayanıqlı moda: tekstilin gələcəyi”

RMI, Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyi və İsveçin Azərbaycandakı Səfirliyinin birgə əməkdaşlığı çərçivəsində gerçəkləşən sergi İsveç İnstitutu tərəfindən tədqiqatçılar və moda mütəxəssisləri ilə birlikdə hazırlanıb. Moda sənayesinin əsas problemlərinin işıqlandırıldığı sergiddə daha dayanıqlı gələcək üçün İsveçdə irəli sürülən həll yolları və təşəbbüslər nümayiş olunur.

Gəncə RMI-nin rəisi Vəlif Cənnətov çıxış edərək serginin Gəncədə keçirilməsinə dəstək verən qurumlara təşəkkürünü bildirib, tədbirin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətində şöbə müdirinin müavini Azər İbrahimov icra başçısı Niyazi Bayramovun adından iştirakçıları salamlayıb, İsveç səfiri Kristian Kamillə Gəncə şəhərində belə serginin təşkilinə görə təşəkkür edib.

Səfir Kristian Kamil Gəncə şəhərində xoş qarşılandığı üçün öz təşəkkürünü bildirib və sergi haqqında məlumat verib.

Serginin kuratoru, Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin nümayəndəsi Könül Rəfiyeva nümayiş olunan nümunələr haqqında söz açıb.

Sergidə isveçli fotoqraf Elizabet Tolun Azərbaycana səfərləri zamanı Bakı, Qəbələ və Naxçıvanda çəkdiyi moda fotosəkilləri, İsveç meşələrinin fotoları da yer alıb.

“Dayanıqlı moda: tekstilin gələcəyi” sergisi 17 iyun 2022-ci il tarixində açıq olacaq. Sergiyə giriş sərbəstdir.

Tovuzda “Azərbaycan aşıq sənəti” sergisi

Tədbirdə çıxış edənlər aşıq sənətinin rəssamların əsərlərində əks olunmasından danışıblar. Bildirilib ki, Arif Hüseynovun və Sirus Mirzəzadənin əsərlərində xalqımızın qopuzlu dünyasına müraciət davamlı və daha əhatəlidir. Özündə ənənə ilə müasirliyi qovuşduran bu lövhələrin hər birində müşahidə olunan vətənpərvərlik ruhu rəssamların Vətənimizə, onun əvəzolunmaz mədəni dəyəri olan saza, aşıq sənətinə sonsuz sevgi və ehtiramını göstərir.

Sonra Nizami adına Mədəniyyət evində Azərbaycan Televiziyası “Telefilm” Yaradıcılıq Birliyinin istehsalı olan aşıq Mikayıl Azaflıya (1924-1990) həsr edilən “Qoca qartalın əbədi uçuşu” adlı sənədli filmin təqdimatı mərasimi keçirilib.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin dəstəyi ilə nümayiş olunan ekran əsərində M.Azaflının keşməkeşli ömrü yolu işıqlandırılıb. Quruluşçu rejissoru Elnurə Kazımova olan filmin çəkilişləri Tovuz rayonunda, Əsir çayının sahillərində, aşığın ana yurdu Azaflı kəndində, eləcə də Cirdək, Qaralar, Əlimərdanlı və digər kəndlərdə aparılıb.

4 region

Elm, təhsil və mədəniyyət məsələləri üzrə işçi qrup azad edilmiş ərazilərdə

Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli ilə bağlı Əlaqələndirmə Qərargahının İdarələrarası Mərkəzinin Elm, təhsil və mədəniyyət məsələləri üzrə işçi qrupunun üzvləri və ekspertlərdən ibarət heyət iyunun 16-17-də Cəbrayıl, Zəngilan rayonlarında və Şuşa rayonunun Daşaltı kəndində mədəni, tarixi və dini abidələrə baxış keçirib.

Səfər çərçivəsində Cəbrayıl rayonunda yerləşən, dövrünün ən əzəmətli mühəndis qurğularından olan Xudafərin körpülərinə, rayon ərazisində Sultan Allahverdi hamamına və Daşkəsən kəndində məscidə baxış keçirilib. Baxış zamanı, eləcə də onun nəticələrinə dair Şuşa şəhərində keçirilən müzakirələrdə abidələrin mühafizəsi, qorunması, bərpası və inkişafı üzrə alim-mütəxəssislərin rəyi dinlənilib, aidiyyəti qurumlara müvafiq tapşırıqlar verilib.

Şuşanın Daşaltı kəndi turizm baxımından mühüm potensiala malikdir. Dövlət Turizm Agentliyinin nümayəndələri kəndin gələcəkdə turizm məkanı kimi istifadəsi ilə bağlı işçi qrupun üzvlərini məlumatlandırılıb.

Daha sonra işçi qrup Zəngilan rayonuna səfər çərçivəsində Məmmədbəy kəndindəki XIV əsrə aid Səkkizgüşəli türbəyə, Malatkeşin kən-

dindəki XIX əsrə aid məscidə və Azərbaycanın Orta əsrlər memarlığının ən qiymətli abidələrindən olan “Şəhri Şərifan”a baxış keçirib.

İşçi qrupun üzvləri Zəngilanın Ağalı kəndində inşa edilmiş uşaq bağçası və məktəblə tanış olub, heyətə “Ağılı kənd” haqqında ətraflı məlumat verilib.

Səfər çərçivəsində mədəni, tarixi və dini abidələrə keçirilmiş baxışın nəticələrinin müzakirəsi, qarşıda duran vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Elm, təhsil və mədəniyyət məsələləri üzrə işçi qrupun Ağalı kəndində iclası keçirilib. İclasda aidiyyəti qurumlar ərazilərdə mədəni irsin qorunması,

bərpası ilə bağlı rəy və təkliflərini bildirib, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə təhsil müəssisələri və gələcəkdə məskunlaşacaq əhəlinin asudə vaxtlarının səmərəli təşkil üçün yaradılacaq mədəniyyət ocaqları barədə ətraflı müzakirələr aparılıb.

Xatırladaq ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli ilə bağlı Əlaqələndirmə Qərargahı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 24 noyabr tarixli sərəncamı ilə yaradılıb. Əlaqələndirmə Qərargahına Prezident Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyev başçılıq edir.

Dastana döənən qəhrəman oğullar unudulmur

Sumqayıt RMI-nin tabeliyindəki Şuşa rayon Mədəniyyət evi və Şuşa rayon Məliyyəli kənd Mədəniyyət evinin kollektivləri şəhid polkovnik-leytenant, “Azərbaycan Bayrağı” ordenli Zaur Cəfərovun ailəsinə baş çəkiblər.

Xaçmaz RMI-nin əhatə etdiyi Qusar rayon Mədəniyyət Mərkəzi Köhnə Xudat Qazmalar kənd Sənətkarlıq evinin əməkdaşları şəhid Ayaz Həmidovun ailəsinə baş çəkib, yaxınları ilə birlikdə məzarını ziyarət ediblər.

Bölgələrdə müxtəlif səpkili tədbirlər

Lənkəran RMI Lənkəran şəhər C.Cabbarlı adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin kollektivi Sumqayıt RMI Abşeron rayon Xırdalan şəhər 11 illik Musiqi məktəbində konsert proqramı ilə çıxış edib. Konsertdən əvvəl Sumqayıt RMI-nin rəisi Rəşad Əliyev, Xırdalan şəhər Musiqi məktəbinin direktoru, Əməkdar müəllim İkrəm Mənafov və Lənkəran şəhər 1 nömrəli Musiqi məktəbinin direktoru Camal Həsənov bu cür görüşlərin əhəmiyyətindən söz açıblar. Lənkəran məktəbinin “Əziz Şuşa, sən azadsan!” adlı konsert proqramı maraqla qarşılanıb.

Ağdaş RMI-nin əhatə etdiyi Ucar Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində böyük şair və maarif xadimi Mirzə Ələkbər Sabirin 160 illik yubileyinə həsr olunmuş “Sabir və satira” adlı dəyişməli masa təşkil edilib. Tədbirdə muzeyin kollektivi və Ucar Gənclər Kitabxanasının əməkdaşları iştirak ediblər. Muzeyin direktoru Nəzakət Qasımova Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat verib. Sonda muzeyin elmi işçisi Vəfa Hüseynova şairin satiralarından nümunələr səsləndirib.

Ağcabədi şəhərindəki Heydər Əliyev adına mədəniyyət və istirahət parkında “Uşaq festivalı” keçirilib. Ağcabədi RMI, Gənclər üçün Təhsil Mərkəzi Qarabağ regional ofisi, “Güvən” Xeyriyyə və Dostluq Cəmiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən festivalda xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar, şəhid ailələrinin övladları iştirak ediblər.

Ağstafa RMI-nin təşkilatçılığı ilə Tovuz rayon Azərbaycan Aşıq Sənəti Dövlət Muzeyində rayonda yaşayıb-yaradan gənc rəssamların, həmçinin fiziki qüsurlu istedadların əl işlərinin satış-sərgisi keçirilib. Tədbirdə Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva, Ağstafa RMI-nin rəisi Nürəddin Mehdiyev, mədəniyyət müəssisələrinin rəhbər və əməkdaşları iştirak ediblər.

Sumqayıt RMI Sumqayıt şəhər Əhməd Bakıxanov adına 1 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbi xalq çalğı alətləri şöbəsinin şagirdi Mustafa Məmmədli (tar) Qazaxistanın Astana şəhərində onlayn keçirilən “Europe-Asia Festival”da Qran-pri mükafatına layiq görülüb. Müsəbiqədə şagirdin uğurlu çıxışına görə müəllimi Etibar Sadiqov və konsertmeyster Səbinə Əliyeva təşəkkürnamə ilə təltif olunublar.

Sağlam gələcək üçün: bəşəri bəla haqqında həqiqətlər

26 iyun Narkomanıyaya və narkobiznesə qarşı beynəlxalq mübarizə gündür. Əla-mətdar gün BMT-nin 1987-ci il Konvensiyasına daxil olan ölkələrin “Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə haqqında” Bəyannaməsinə əsasən təsis edilib. Bu gün hər il ölkəmizdə də qeyd olunur.

İsmayılı RMI-nin tabeliyindəki Şamaxı rayon Mədəniyyət Mərkəzində Narkomanıyaya və narkobiznesə qarşı beynəlxalq mübarizə günü ilə əlaqədar elmi-praktik konfrans keçirilib. Çıxışlarda qeyd olunub ki, problemin həlli üçün təbliğat və maarifləndirmə işi daha da genişləndirilməlidir. Sonda “Ölüm qapıda” qısametrajlı filmi nümayiş olunub, gənclərin sualları cavablandırılıb.

Sumqayıt RMI Sumqayıt şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində “Narkotiklər haqqında həqi-

qətlər” mövzusunda maarifləndirici konfrans keçirilib. Tədbirdə Daxili İşlər Nazirliyinin nümayəndəsi, narkomanıya üzrə ekspert, həkimlər və gənclər iştirak ediblər.

Şəki RMI M.F.Axundzadə adına Şəki şəhər Mədəniyyət Mərkəzinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Nərinçala folklor evinin kollektivi tərəfindən Şəki şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbində “Ağ ölüm” mövzusunda tədbir keçirilib. Şagirdlərinə mühazirə oxunub.

Oğuz rayon MKS-nin Şirvanlı kənd kitabxanasında “Sağlam gələcək naminə narkomanıyaya yox deyək!” başlığı altında maarifləndirici tədbir təşkil olunub. Kitabxananın müdiri Talye Xəlilova bildirib ki, gənclərimiz narkomanlığın necə bir bəla olduğunu dərk edərsə, bu bəladan uzaq durar. Sonda mövzu üzrə hazırlanan sergiyə baxış olub.

Ağstafa RMI Qazax rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və rayon Müalicə-Diagnostika Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə “Narkomanıya bəşəriyyətin bəlasıdır” mövzusunda tədbir keçirilib. Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Ceyhünə Hüseynova, rayon Müalicə-Diagnostika Mərkəzinin həkim-terapevti Elxan Bayramov mövzu ilə bağlı çıxış ediblər. Vurğulanıb ki, narkomanıya yaddaş və təfəkkürü pozur, orqanizmi zəhərləyir, daxili orqanların sıradan çıxmasına səbəb olur. Tədbirdə narkotik vasitələrin yaratdığı fəsadlardan bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Günümüzün milli teatr sənətindən söz açılarkən ötən əsrin ortalarının qızıl dövrü, teatrın yeni texnologiyalar rəqabətində uduzması kimi nostalji notlara köklənələr çox olur. Hərçənd bu təkcə bizimlə bağlı məsələ deyil və ümumən bütün dünyada teatrla bağlı vəziyyət bu cür dəyərləndirilir. Daha çox istinad etdiyimiz, daha doğrusu, proses olaraq eyni sistemdən bəhrələnən Rusiya teatrında da. Sadəcə, zamanla ayaqlaşılan, onun tələblərini duyan və adekvat reaksiyalar verə bilən teatr modeli formalaşmalıdır. Bunu Rusiyadan gələn həmvətənimiz, iki gün ərzində söz-sovu teatr olan Timur Bədəlbəyli də dedi...

16 və 17 iyun tarixində Mədəniyyət Nazirliyinin və YARAT Müasir İncəsənət Məkanının birgə layihəsi olan "Mədəni yenilənmə" layihəsi çərçivəsində növbəti yaradıcılıq görüşü reallaşdı. Bu dəfə sənətseverlər Azərbaycanın və Rusiyanın Əməkdar artisti, aktyor, rejissor Timur Bədəlbəyli ilə yaxından tanış olmaq, təcrübəsi, keçirdiyi sənət yolu barədə məlumat almaq imkanı qazandırlar.

Timur Bədəlbəyli Boris Şukin adına Moskva Ali Teatr Məktəbinin (Yuri Lyubimovun kursu) məzunudur. Təhsilini bitirdikdən sonra Moskva Taqanka Teatrına dəvət olunur və tez bir zamanda truppenin aparıcı aktyoruna çevrilir. Kinoda da aktiv fəaliyyət göstərir, 20-dən çox filmdə çəkilib.

Maraqlı düşüncə tərzı və oyun üslubu olan aktyor-rejissor bakılı teatrseverlərlə yaradıcılıq görüşünə də dolğun proqramla gəlmişdi.

Səmimi və maraqlı anlarla yadda qalan ilk görüş günü sənət yolu, çalışdığı teatrlar və aktyor kimi yaradıcılığına qatdığı özünəməxsus çalarlardan söz açdı. Həmçinin aparıcısı olduğu "Böyük mistifikasiyalar" sənədli filmlər silsiləsinin bir buraxılışı da nümayiş olundu. Ardınca tamaşaçıları, daha çox da dostları ilə dialoqları sayəsində onunla görüşə gələnlərə yeni dövrün teatrı barədə danışdı.

Gitarada solo ifaları ilə gecəyə fərqli ovqat da qatmağa çalışdı. Beləcə, hər iki günü qonaqlar, xüsusən sənətdə ilk addımlarını atan gənc rejissor və aktyorlar üçün maraqlı, məhsuldar, dinamik etməyə çalışdı. Həmçinin aktyor və rejissorlar üçün "Dünya teatr reformatoru Yuri Lyubimovun yaradıcılıq metodu", "Şərti total teatr və "sintetik" aktyorun tərtibəsi" mövzularında ustad dərsləri də verdi. İştirakçıların daha çox marağına səbəb olan "Sintetik" aktyorun tərtibəsi" mövzusu ətrafında fərqli istiqamətlərdə bilgilərini bölüşdü.

Müəllif teatrı və postmodern teatrın perspektivləri də görüşün əsas müzakirə mövzularından idi.

Söhbət zamanı Azərbaycana bağlılığı, Bakı sevgisindən də söz açdı: "Mən Moskvada multikultural ailədə anadan olmuşam və uşaqlıqda mənə Azərbaycana gətiriblər, burada onun mədəniyyətinin müxtəlif aspektlərini öyrənmişəm. Bu, əlbəttə ki, mənə yaxındır və mən bunu doğma kimi qəbul edirəm. Azərbaycan mədəniyyətinə, dilinə sevgim, bağlılığım var. Düzdür, bu dildə o qədər də danışa bilmirəm. Amma buna cəhd edirəm.

Onda da, indi də Bakıya həyran olmuşam. Xüsusən indisinə, bu başdan-başa dəyişən və müasirləşən halına. Qəribə bir energetikası var Bakının.

Burada həm Şərq, həm də Qərb elə orqanik, elə səssiz görüşür ki, ayırd edə bilmirsən".

Qonaqların, xüsusən ondan nə işə öyrənmək üçün durmadan maraqlı suallar verən gənclərlə fikir mübadiləsi, ortaq mövzularda dialoqa meyl edən aktyorun əsas tövsiyəsi, təbii ki, çox mütləli və sistemli təhsil ilə bağlı oldu.

Orta təhsili Moskvada xüsusən fransız məktəbində alan, ardınca Yuri Lyubimovun kursu ilə Şukin Teatr Məktəbinə daxil olan və Taqanka Teatrında aktyor kimi çalışan qonaq bu yolu elə də asan olmadığını dedi. Çox işləmək, özünü realizə etmək üçün sənətə, peşayə sevgini ön plana çıxardı. Məhz bu sayədə çalışdığı teatrın truppasının aparıcı aktyoru olduğunu və uzun illərdən sonra özünü rejissor kimi də sınağını bildirdi. Dolayısı ilə, yaxşı rejissorun da məhz aktyor truppasında formalaşma biləcəyini, rejissuranın nəzəriyyədən çox aktyor, səhnə ilə işdən başladığını diqqətə çatdırdı.

Məşhur teatr islahatçısı, özünə ustad hesab etdiyi Yuri Lyubimovun yaradıcılıq üsulu barəsində də bilgilərini bölüşən Timur Bədəlbəyli daha çox obraz üzərində iş, aktyorun improvizə imkanları və dramaturji materialı üzərində aktyorla rejissorun birgə "oxusunu" gözəndən keçirdi.

Tamaşaçılar üçün xüsusilə maraq doğuran "müəllif teatrı" mövzusu və postmodern teatrın perspektivləri ətrafında da danışan qonaq bu teatrın uzunömürlü olmasının hazırkı durumda o qədər də real görünmədiyini dedi. Üstəlik, heç də hər rejissorun bu imkana, yaradıcılıq baxımından mükəmməlliyə çatmadığını vurğuladı.

"Siyasi teatr" anlayışı, dövlətin, ümumən cəmiyyətin onun cəsarətinə münasibəti də görüşün müzakirə mövzularından oldu. Yaxın illərdə bununla bağlı indiki komik görünən ağır xatirələrini də bölüşən qonaq yaradıcılıq sərbəstliyinin bütün hallarda bəşəri həqiqətlərə və böyük sənətə söykənməli olduğunu bildirdi.

Teatr marketinqi və menecmenti, müasir teatrın təbliğatı problemləri, teatrın yaradıcı təşkilat kimi direktor və baş rejissor idarəetməsində vəzifə bölgüsü kimi məsələlərə də toxunan Timur Bədəlbəyli sənətə gələn gənclərə tövsiyələrini də verdi. Teatr mütəxəssisi xüsusən poeziya, şeir üzərində məşqlərin aktyorların nitq vədışləri və obrazlarına inteqrasiyasında mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini dedi. Bu sayədə aktyorun fərqli mətn və ona uyğun vəziyyətlərə sürətli gedişlərdə tempini qorumaq şansı qazandığını və digər tərəfdən bölgü – mətn və mizan üzərində tarazlığı saxlaya biləcəyini bildirdi.

Bu günün rejissurasının mizan vermək və dramaturji mətnə görə səhnədə plan qurmaqdan başqa bir formaya keçdiyini və heç də hər quruluşçunun bu yeniliyi asanlıqla reallaşdırma biləcəyini, problem kimi aktyor-rejissor əməkdaşlığının zəifliyini öənə çəkdi. Klassik, yoxsa avanqard teatr dilemmasında isə daim klassikanın yaşayacağı

günü və digər formaların yalnız ona əsaslandığı təqdirdə uğur qazanacağını da qətiyyətlə dilə gətirdi.

Beləcə, şəxsi təcrübəsindən və öyrəndiklərindən onı dinləməyə gələnlərə də nə işə izah etməyə, az da olsa, məlumatlarını zənginləşdirməyə cəhd etdi. Xatırladaq ki, Timur Bədəlbəyli otuz ilə yaxın yaradıcılıq fəaliyyəti dövründə təkcə teatrdə deyil, həm də filmlərdə, seriallarda oynadığı rollarla yadda qalıb. O, Azərbaycanda "Kabusun gözü ilə", "Qorxmamən səninləyəm! 1919", "Əlvida, cənub şəhəri" kimi filmlərdə rol alıb. "Əlvida, cənub şəhəri" filmindəki (ssenari müəllifi Rüstəm İbrahimbəyov, rejissor Oleq Səfəraliyev) roluna (Alik) görə "Şərq-Qərb" Beynəlxalq Film Festivalının (Bakı, 2006) və Batumi Beynəlxalq Arthaus Filmləri Festivalının (2007) mükafatlarına layiq görülüb. Moskvada Yuri Lyubimov adına Teatr Sənətinin İnkişafı Xeyriyyə Fonduna da rəhbərlik edir.

Həmidə Nizamiqızı

“Musiqiçilərin pedaqoji ustalığı”

BMA-nın yubileyinə həsr olunan beynəlxalq festival-müsabiqə başa çatır

Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının (BMA) bu təhsil ocağının nəzdində Orta ixtisas musiqi məktəb-studiyasının 40 illiyinə həsr olunmuş "Musiqiçilərin pedaqoji ustalığı" birinci beynəlxalq festival-müsabiqənin (videoyazılar əsasında) dinləmələri yekunlaşıb.

Məktəb-studiyaadan verilən məlumata görə, Təhsil və Mədəniyyət nazirliklərinin təşkilatı dəstəyi ilə keçirilən festival-müsabiqədə Qazaxıstan, Türkiyə, Ukrayna, İsrail, Rusiya, ABŞ və digər ölkələrdən də nümayəndələr təmsil olunur. Festival-müsabiqənin nəticələri yaxın günlərdə elan ediləcək.

Layihənin məqsədi müxtəlif ölkələrin istedadlı musiqiçiləri arasında əlaqələrin yaxınlaşması və genişləndirilməsi, ibtidai, orta və

ali təhsil müəssisələrində bütün fənlər üzrə ümumi və peşəkar musiqi təhsilinin həm yerli, həm də xarici müəllimlərin qabaqcıl təcrübələrinin qarşılıqlı mübadiləsindən ibarətdir.

Təşkilat komitəsi və münisflər heyətinin rəhbəri BMA-nın rektoru, Xalq artisti, professor Fərhad Bədəlbəyli, festival-müsabiqə layihəsinin müəllifi akademiyanın nəzdində Orta ixtisas musiqi məktəb-studiyasının direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Tərlan Seyidovdur.

Qaliblər beynəlxalq münisflər tərəfindən müəyyən olunur.

Lalə

“Yaratdığım dünyamı fırça ilə boyayandan sonra özümü xoşbəxt hiss edirəm”

İyunun 17-də YARAT Müasir İncəsənət Məkanında tanınmış rəssam, UNESCO nəzdində Beynəlxalq İncəsənət Assosiasiyası, Beynəlxalq Plastik Sənətlər Assosiasiyası və Türkiyənin Bakırköy Rəssamlar Cəmiyyətinin üzvü Lətafət Məmmədova ilə görüş keçirilib. Görüş çərçivəsində rəssamın 30-a yaxın əl işi də nümayiş olunub.

Sual-cavab formatında keçən görüşdə Lətafət Məmmədova sənətə gəldiyi günləri, köhnə Bakını, uşaqlıq illərini xatırlayıb. Bildirib ki, o, rəssamların əhatəsində böyüyüb. Atası ona bir müəllim kimi rəssamlığın bütün sirlərini öyrədib. Bu səbəbdən onun həyatda ən böyük müəllimi atasıdır. İndinin özündə belə emalatxanasında çalışarkən atasının ona öyrətdiyi texnikalardan istifadə edir.

İlk sergisini xatırlayan Lətafət Məmmədova bildirib ki, 1999-cu ildə Milli İncəsənət Muzeyində fərdi sergisini açmaq istəyini bildirəndə bunun onun çox çətin bir iş olacağını deyiblər, çünki sergi rəssam üçün bir imtahandır və yalnız peşəkar rəssamlar

bu işin öhdəsindən gələ bilər. Qeyd edib ki, o zamanlar dolğun həyat təcrübəsi olmasa da, o, bu imtahanı uğurla verə bilib.

Rəssam bildirib ki, sonradan ona Türkiyədən dəvət gəlib. O, ixtisasını artırmaq üçün İstanbula yola düşüb. Bakırköy Rəssamlar Cəmiyyətində türk rəsamlıq məktəbi ilə tanış olub, onun inceliklərini öyrənib. Ancaq atasının ona cizdiyi xətdən kənara çıxmayıb. İndi rəssam Türkiyədə müəllim kimi çalışır və bir neçə tələbə də yetişdirib.

İşlərində qadın motivlərinin ol-duqca çox olduğunu deyən rəssam bildirib ki, qadın onun əlminə bir gözəllik simvoludur:

"Tarixdə bir çox rəssamlar qadın obrazına müraciət edib, mənim yaratdığım qadınlarda isə bir kübarlıq hiss olunur. Bununla belə, mənim müxtəlif mövzularda işlərim var. Ən çox sevdiyim mövzu Bakının Qız qalası və İstanbul Ayasofyasıdır".

"Hər bir rəssamın beynində bir "bilik arxivı" yerləşir. Hansısa kiçik bir detal görəndə onun ətrafında uzun müddət düşünürəm və ideya tam yetişəndən sonra işə başlayıram" deyən Lətafət Məmmədova qeyd edib ki, özünü tələkdə daha yaxşı hiss edir. Ancaq pandemiya dövründə qapalı şərait onu depressiyaya salıb. İlk aylarda çalışa bilməyə də, sonradan

bir neçə əsərini pandemiyaaya həsr edib. "Rəngləri çox sevirəm. Yaratdığım dünyamı fırça ilə boyayandan sonra özümü xoşbəxt hiss edirəm", - deyə o əlavə edib.

Qeyd edək ki, bu ilin sentyabrında rəssamın Bakıda geniş sergisini nəzərdə tutulur.

Lətafət Məmmədova 1973-cü ildə Ə.Əzimzadə adına Rəssamlıq Məktəbini bitirib. Rıqa, Vilnüs və digər Baltikyanı şəhərlərin bədii kollektivlərində (1978-80-ci illər) fəaliyyət göstərmiş. 1980-2001-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində pedaqoji fəaliyyət də göstərmiş. Sonra yaradıcı fəaliyyətini Türkiyədə davam etdirib.

Rus Dram Teatrında ingilis deputatın başına gələnlər

İyunun 24-də Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrında ingilis dramaturqu, "vəziyyət komediyası"nın ustası Rey Kuninin "Qarışıqlıq" əsəri əsasında səhnələşdirilmiş "Kişi, qadın, pəncərə... məşuq" adlı tamaşa nümayiş olunacaq.

Teatrın repertuarındakı maraqlı nümunələrdən olan tamaşanın quruluşçu rejissoru Xalq artisti İrəne Tağızadə, rəssamı Aleksandr Fyodorov, musiqi tərtibatçısı Vladimir Neverovdur.

Qeyd edək ki, tamaşa qəhrəmanların aramsız olaraq düşüdüğü eksentrik situasi-

yalar kaleydoskopudur. İngiltərə parlamentinin üzvü ser Uillli beşulduzlu hotelə öz siyasi opponentinin yaraşlıq katibəsi Ceynlə xoş bir axşam keçirmək niyyətindədir. Pəncərələri "Biq-Ben"ə baxan 13 nömrəli otaqda gərginliklər məhz həmin rəqəmin ucbatından başlayır...

Düşmən mühasirəsindən çıxa bilsəydi...

Vətəni hər şeydən, hətta iki fidan qız övladından da əziz bil-mək... Xalqımızın əbədi qürur ünvanına, and yerinə çevrilən yüzlerle şəhidimiz körpə oğlunun, qızının şəkillərini cibinə qo-yub düşmən üzərinə yeridi. Çünki Ana vətən çağırırmışdı... Vətən müharibəsi şəhidlərindən Fərid Hüseynovu yada salırıq.

Fərid Etibar oğlu Hüseynov 11 iyun 1994-cü ildə Şəki rayonunun Qayabaşı kəndində dünyaya göz açıb. 2011-ci ildə Qayabaşı kənd orta məktəbini bitirib. 2011-2013-cü illərdə Ağdam bölgəsində həqiqi hərbi xidmət keçib. Hərbi xidməti başa vurduqdan sonra doğma kəndlərinə qayıdıb və 2014-cü ildə ailə həyatı qurub. Kənddə bir müddət fərdi təsərrüfatla məşğul olub. 2017-ci ildə anasının vəfatı ilə ailə sarsılıb. Fərid ailəsi ilə

Bakiya köçür. O, Binəqədi rayonunun Xocasən qəsəbə bələdiyyəsində fəhlə kimi çalışır.

Vətən müharibəsi başlayanda torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüşlər qatılır. Xocavənd-Şuşa ətrafı döyüşlərdə fəal iştirak edir. Döyüş yoldaşları ilə düşmənin ayağını əzəli yurd yerlərindən kəsir, yaşayış məntəqələrini, strateji yüksəklikləri azad edirlər. Oktyabrın 29-da Fərid son döyüşünə çıxır. Onun da yer aldığı döyüşçü qrupu mühasirəyə düşür. Düşmən ərazini intensiv şəkildə artilleriya atəşinə məruz qoyur və Fərid qəhrəmancasına şəhadətə yüksəlir.

Şəhidin atası Etibar Hüseynov oğlunu fəxrlə anır. Deyir ki, Fərid çox yaxşı oğul olub. Ata-anasına, ailəsinə bağlı idi. 2017-ci ildə anasının vəfatı onu çox sarsıtmışdı.

“Övladları Damla və Nəzirni hədsiz dərəcədə seviridi. İndi qızları o sevginin həsrəti ilə yaşayırlar”. Bu fikirləri isə Fəridin həyat yoldaşı Ülviyyə xanım deyir.

Qayabaşı kənd orta məktəbinin müəllimi Rahim Hüseynov şəhid şagirdini belə xatırlayır: “Oxuduğu müddətdə sakit, səmimi xarakteri ilə şagird və müəllim kollektivinin yaddaşında iz buraxmışdı. Dərslərindən yüksək qiymətlər almasa da, idmana və hərbiyə olan xüsusi marağı ilə daim seçilirdi. Fərid səmimi, geniş-qəlbli oğlan idi. Ona hər hansı bir iş üçün müraciət etdikdə, heç vaxt biganə qalmazdı, əlindən gələn köməkliyi etməyə çalışardı. Çox zəhmətkeş idi. Uşaq yaşlarından ağır işlərdə işləməkdən əlləri qabar olmuşdu... Vətənin ona ehtiyacı olan bir dövəmdə isə ailəsini qayınatasına tapşırıaraq döyüşə yollanıb...”

Qayabaşı kənd orta məktəbi uşaq birliyinin rəhbəri Ülviyyə Qafarova Fəridin Vətən müharibəsindən bir qədər əvvəl sosial şəbəkədə çox kədərli bir paylaşımla ürəkləri dağıladığını deyir: “Fərid müharibədən az öncə kəndə gəlmiş, qohum-əqrəbələri ilə görüşmüş, sonuncu dəfə anasının qəbrini ziyarət etmişdi. Hətta anasının başdaşına söykəniş şəkli çəkirmiş, “Ana, səninçün çox darıxmışam, tezliklə gələcəm yanına”, -deyə yazmışdı. Fərid cənnət mələyi idi. Çünki həm anasına, həm də Vətəninə ləyaqətlə xidmət etmişdi...”

2020-ci il noyabrın 12-də Fərid Hüseynovun cənazəsi doğma kəndinə gətirilib və böyük izdihamla torpağa tapşırılıb. Dövlət başçısının sərəncamı ilə ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Hərbi xidmətlərə görə”, “Kəlbəcərin azad olunmasına görə” və “Xocavəndin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edilib. Ruhu şad olsun.

F.Yunisli

MDB ölkələri gənc arxivçilərinin yay məktəbi

Qazaxıstan Respublikası Prezident Arxivi, Əl-Fərabi adına Qazax Milli Universiteti və Rusiya Dövlət Humanitar Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə MDB ölkələri üzrə gənc arxivçilərin V Yay məktəbi təşkil edilib.

Hibrid formatda (onlayn və bilavasitə iştirak) keçirilən V Yay məktəbi “Rəqəmsal transformasiya mühitində milli arxiv

qanunvericiliyi” mövzusunda həsr edilib.

Rusiya, Belarus, Qazaxıstan, Özbəkistan, Cənubi Koreya, Çin, Monqolustan və s. ölkələrdən 350-dən çox arxivçinin qatıldığı tədbirdə ölkəmizi Milli Arxiv İdarəsi İnformasiya təminatı və elektron xidmətlər mərkəzinin aparıcı məsləhətçisi Roza Əliyeva və Beynəlxalq əlaqələr sektorunun məsləhətçisi Gültən Eminova təmsil edib.

6 yaddaş

Yaratdığı obrazlar onu əbədi yaşadacaq

Xalq artisti Amaliya Pənahovanın xatirəsi yad olundu

Amaliya Pənahova İncəsənət İnstitutunun 3-cü kursunda oxuyarkən rejissor Tofiq Kazimov onu Akademik Milli Dram Teatrında İlyas Əfəndiyevin “Sən həmişə mənimləsən” pyesinin tamaşasında baş rol dəvət etdi. O zamanlar teatrda baş rolları peşəkar aktyorlar oynayırdı. Ancaq tələbə-aktrisa bu işin öhdəsindən müvəffəqiyyətlə gəldi...

Bu fikirlər iyunun 16-da Azərbaycan Dövlət Film Fondunda unudulmaz teatr və kino xadimi, Xalq artisti, professor Amaliya Pənahovanın (1945-2018) xatirə gecəsində səsləndirildi.

Görkəmli aktrisanın sənət işigünə tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, ailə üzvləri toplaşmışdı.

Fondun foyesində Amaliya Pənahovanın kinoda yaratdığı obrazları ifadə edən foto-lardan ibarət sərgi təşkil olunmuşdu.

Tədbiri Dövlət Film Fondunun direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev açaraq sənətkarın mədəniyyətimizin inkişafındakı xidmətlərindən danışdı. Diqqətə çatdırdı ki, insanın ən böyük mənəvi sərvətlərindən biri də onun yaddaşındır: “Amaliya xanımın istedadı, yaradıcılıq fantaziyası teatr və kinonun sevvənlər tərəfindən həmişə maraqla qarşılanıb. Pərəstişkarları saya gəlməzdi. Bugünkü tədbirə toplaşanların çoxluğu da Amaliya Pənahovaya olan sevginin göstəricisidir. Unudulmaz sənətkarın oynadığı 500-ə yaxın rol onu mədəniyyət tariximizdə bundan sonra əbədi yaşadacaq”.

Dövlət Film Fondunda Amaliya Pənahovanın şəxsi arxivinin yaradıldığını diqqətə çatdıran Cəmil Quliyev dedi ki, burada sənətkarın 80 nadir fotosəhifəsi, kitabları, şəxsi sənədləri, qəzet və jurnalları toplanıb. Xalq artistinin şəxsi arxivinin yaradılması doğum gününə (15 iyun) həsr olunub. Materiallar sənətkarın qızı Aynur Muxtarova tərəfindən fonda təhvil verilib.

Əməkdar artist Elxan Qasımov Amaliya Pənahovanı 1962-ci ildən tanıdığını bildir-

di. Qeyd etdi ki, Amaliya Pənahova haqqında yazılan monoqrafiyalar onun istedad və şəxsiyyətini tam əks etdirmir: “Amaliyanı yaxından tanımaq, gözündəki qıvcılcımı görmək üçün onunla təkbətək söhbət etmək lazım idi. Amaliya Pənahovanı daha yaxşı Bakı Bələdiyyə Teatrının aktyorları tanıyır. Bu teatrın əsasını qoyan sənətkar yaradıcı heyətə nəvazişlə yanaşı, aktyorlara sənətin sirlərini öyrədirdi. Bələdiyyə Teatrı Amaliya Pənahovanın canlı arxividir...”.

Xalq artisti Rafiq Əzimov Amaliya Pənahovanın institutun 3-cü kursunda oxuyarkən “Sən həmişə mənimləsən” tamaşasında oynadığı Nargilə rolunu yada saldı. Bildirdi ki, həmin tamaşa respublikada səslədi: “Bundan sonra Amaliya Pənahova ölkənin aparıcı teatrlarına tez-tez dəvət olundu. Roldan-rola püxtələşdi və tamaşaçıların sevimlisinə çevrildi. Yaratdığı teatr isə bir tarix oldu. Amaliya Pənahovanın teatrda fəaliyyəti dövründə yaşlı nəslin nümayəndələri ilə gənc aktyorlar bir səhnəni bölüşdülər. Bu, teatr tarixində bir dönüş idi”.

Xalq artisti, rejissor Mərahim Fərzəlibəyov da ilk dəfə Amaliya Pənahovanı “Sən həmişə mənimləsən” tamaşasında görüb onunla işləmək arzusuna düşdüyünü bildirdi. Rejis-

sor Akademik Milli Dram Teatrında görkəmli aktrisa ilə yaradıcılıq fəaliyyətini yada saldı: “Tale ele getirdi ki, illər sonra Amaliya xanımın yaratdığı Bakı Bələdiyyə Teatrında rejissor vəzifəsinə təyin olundum və görkəmli sənətkarla yenə birlikdə işlədim. İnanıram ki, Bakı Bələdiyyə Teatrı hər zaman Amaliya Pənahovanın ruhunu yaşadacaq”.

Amaliya Pənahova ilə birgə televiziya layihələrində çalışan telejurnalist Vidadi Hüseynov onunla ilk tanışlığını yada saldı və xatirələrini bölüşdü. Qeyd etdi ki, görkəmli aktrisanın istedadı və fədakarlığı onu daim düşündürüb.

Çıxışlardan sonra tədbir iştirakçıları aktrisa haqqında sənədli filmi izlədilər.

Amaliya Pənahovanın “Xatirələr sahilı” filmində Xəlilə, “Qərib cinlər diyarında” nağıl filmində Zərrə, “Arxadan vurulan zərbə”də Zibə, “Babək” tarixi-bioqrafik filmində Zərnisə, “Qəribə adam”da Fəridə, “Mən nəgmə qoşuram”da Sonanın anası, “Gözlə məni” tarixi filmində Fəxrəndə, “Cavad xan” tarixi-bioqrafik filmində knyaginya Darya və başqa rolları bu gün də kinosevərlər tərəfindən böyük maraqla izlənən dolğun, koloritli ekran personajlarıdır.

S.Fərəcov

Qazax ədəbiyyatı Azərbaycan dilində

Rəqəmsal kitabxana layihəsinin təqdimatı

il ərzində xalqlarımız arasında əlaqələr daha da möhkəmlə-

toplanılıb, onların əsərləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunub.

nib və inkişaf edib: “Qazaxıstanın bir sıra universitetlərində və təhsil ocaqlarında Azərbaycana dair guşələr var. Azərbaycan Milli Kitabxanasında qazax ədəbiyyatı guşəsinin olmasını, Bakı küçələrindən birinin dahi qazax şairi Abay Kunanbayevin adını daşmasını, BDU-da Abay adına Qazax dili, tarixi və mədəniyyəti mərkəzinin açılmasını bu əlaqələrin möhkəmlənməsinə nümunə göstərə bilirik”.

Səfir diqqətə çatdırdı ki, ötən dövrdə qazax müəlliflərinin kiçik fəayət qədər zəngin kitab fondu

Təqdim olunan rəqəmsal kitabxanada 50 kitab nümayiş olunur, onların arasında da A.Kunanbayevin, M.Auezovun və digərlərinin əsərləri yer alır.

Diplomat layihəyə verdiyi töhfələrə görə Kərim Tahirova təşəkkürünü bildirib və Azərbaycan dilində rəqəmsal Qazax ədəbiyyatı kitabxanasının elektron daşıyıcısını ona təqdim edib.

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva çıxış edərək bildirib ki, Azərbaycan və Qazaxıstan arasında diplomatik əla-

qələrin 30 illiyi ərəfəsində belə bir layihənin təqdimatı çox qürurvericidir. G.Əfəndiyeva qeyd edib ki, ötən 30 il ərzində əlaqələrimiz müxtəlif səviyyələrdə inkişaf edib. Təqdim olunan rəqəmsal kitabxana bütün oxuculara Azərbaycan dilində qazax ədəbiyyatı ilə tanışlıq imkanı verəcək, xalqlarımızı daha da yaxınlaşdıracaq.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin birinci katibi, Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev müxtəlif dillərdə, həmçinin müxtəlif xalqların ədəbiyyatının oxunmasının gələcərimiz üçün əhəmiyyətindən danışdı. O, ümidvar olduğunu bildirib ki, layihədə yer alan kitabların sayı tezliklə artacaq və belə formatlı layihələr digər türk xalqları ilə davam etdiriləcək.

Bakı Slavyan Universitetinin professoru Nizami Məmmədov-Tağısoy, BDU-nun Türologiya kafedrasının müdiri Ramiz Əskər, kafedranın professoru Firuzə Ağayeva və digər çıxış edənlər layihə haqqında fikirlərini bölüşüblər.

Sonda Milli Kitabxananın qazax şairi və mütəfəkkiri Abay Kunanbayevə həsr olunmuş virtual sərgisi iştirakçılara təqdim olunub.

Azərbaycan muğam ifaçılığı sənətində öz dəst-xətti olan sənətkarlardan biri də Xalq artisti Tələt Qasımovdur. Görkəmli xanəndə yüksək ifa mədəniyyəti, ürəyəyatımlı səsi ilə dinləyici və tamaşaçının mənəvi aləminə nüfuz edə bilib. Bənzərsiz sənətkarlıq bacarığı ona dövrünün görkəmli muğam bilicilərinin hörmət və ehtiramını qazandırdı.

Tələt Məmmədağa oğlu Qasımov 21 iyun 1933-cü ildə Bakı şəhərində dünyaya göz açıb. Erkən çağlardan musiqiyə maraqlı göstərir. Gənc ikən Əbdəronun el şənliklərində Seyid Şuşinski, Xan Şuşinski, Zülfü Adigözəlov, Mütəllib Mütəllibov, Qurban Pirmov, Bəhram Mansurov, Aşıq

Şakir kimi görkəmli sənətkarların ifalarını maraqla dinləyir. Gələcəklə bağlı gözəl xəyalları qurur, bu tanınmış musiqiçilərin sənətindən çox şeylər öyrənir.

Araşdırmalarda qeyd edilir ki, onu xanəndəlik sənətinə gətirən yol dini musiqidən keçib. O, müsahibələrinin birində deyib:

Mələhətli səs – şirin kəlam...

Tələt Qasımov musiqi nümunələrinin orijinallığını

qoruyub saxlamaqla yanaşı, onları öz xalları ilə zənginləşdirib

“Cavan vaxtlarım idi. Klassik şairlərimizin mersiylərini çox oxuyurdum. Buna görə də mənə dini məclislərdə dəvət edirdilər. Bununla yanaşı, mənə əvvəllər qurur, bu tanınmış musiqiçilərin sənətindən çox şeylər öyrənir. Araşdırmalarda qeyd edilir ki, onu xanəndəlik sənətinə gətirən yol dini musiqidən keçib. O, müsahibələrinin birində deyib:

löt Konsert Birliyinin solisti kimi fəaliyyət göstərir. Ömrünün müdrik çağlarında da xanəndəlik sənətinin ən fəal təbliğatçısı olur. Eyni zamanda sələflərini ifaçılıq ənənələrini layiqincə davam etdirir. Özünəməxsus ifa üslubu ilə seçilərək musiqi mədəniyyəti xəzinəsinə dəyərli töhfələr verir. Azərbaycan xanəndəlik məktəbi ənənələrinə sədəqət, muğamın klassik ifa tərzinin qorunub saxlanması Tələt Qasımovun sənət fəaliyyətinin başlıca qayəsi olub.

Akademik Bəkir Nəbiyev xanəndə haqqında deyib: “Tələt Qasımov dostların arasında bir çox fərdi keyfiyyətləri ilə seçilən sənətkardır. O, çox yüksək insani keyfiyyətlərə, gözəl səs və şirin kəlamla sahibdir. Təkcə Azərbaycan deyil, ölkəmizin

hüdudlarından kənarda da tanınan və sevilən sənətkarlarımızdan biridir. Onun muğam ifasında söz çox ahangdar səslənir. Təşbeh və istiarələr dəqiq tələffüz edilir. Rəvan kəlamını dinlədikcə dinləmək istəyirsən...”.

Akademik Vəsim Məmmədliyev isə Tələt Qasımovu xalq musiqisinə dərinləndirən bələd olan, öz oxu tərzini yüksək bədii zövqlə tamaşaçıya çatdıran xanəndə kimi xarakterizə edib: “O, oxuduğu muğam, xalq mahnı və təsniflərinə xüsusi bir rəng qatır. Musiqi nümunələrinin orijinallığını qoruyub saxlayan Tələt Qasımov onları öz xalları, zəngünləri ilə yeniləşlə təqdim edir. Bu da əsl sənətkara xas olan keyfiyyətdir. Bunu ancaq dərin sənət təcrübəsi olan sənətkarlar edə bilər”.

Tələt Qasımov respublikanın hüdudlarından kənarda – Türkiyə, İran, Almaniya, Rusiya, Misir, Əlcəzair, Tunis və Mərakeşdə qastrol səfərlərində Azərbaycan musiqisini layiqincə təbliğ edib, müxtəlif xalqların nümayəndələri muğamlarımızı onun mələhətli ifasında sevilərlər. Eyni zamanda onun usta ifaçılığı yeni musiqiçilər nəslinin yetişməsi üçün mühüm rol oynayıb.

Görkəmli sənətkar bir çox muğam və təsniflərimizi xüsusi şövqlə ifa edib. Xanəndənin ifasında “Rast”, “Şur”, “Səgah-zabul” muğam-dəsgahları, “Şüşlər” təsnifi Azərbaycan Televiziya və Radiosunun “qızıl fond”unda saxlanılıb.

Ustad sənətkarın xanəndəlik fəaliyyəti dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. O, 2002-ci ildə Prezidentin fərdi təqaüdü-nə, 2006-cı ildə “Xalq artisti” fəxri adına layiq görülüb. Tələt Qasımov 28 iyul 2013-cü ildə vəfat edib.

Savalan

“Milli İrs Şəbəkəsi” platforması təsis olunub

Maqsəd mədəni irs sahəsində qurumlar arasında əməkdaşlığı və təcrübə mübadiləsini stimullaşdırmaqdır

Xəbər verdiyimiz kimi, iyunun 13-dən 17-dək UNESCO-nun “Dünya mədəni və təbii irsinin qorunması haqqında” 1972-ci il Konvensiyası çərçivəsində “İrsin idarəedilməsi bacarıqlarının inkişafı” mövzusunda training keçirilib.

Təlim proqramı Mədəniyyət Nazirliyinin sifariş, Dövlət Turizm Agentliyi, “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin tərəfdaşlığı və Azərbaycan Yaradıcı Sənayələr Federasiyasının dəstəyi ilə gerçəklaşıb.

Təlimin sonuncu günündə Qobustan Milli Tarix-Bədii Qorununun direktoru Vüqar İsayev çıxış edib. Direktor UNESCO-nun Dünya irsi siyahısında yer alan Qobustan abidələrinin qorunması, ərazidə aparılan elmi tədqiqat və arxeologiya işləri və qoruq tərəfindən icra edilən təbliğat-maarifləndirmə işləri haqqında məlumat verib. O, həmçinin qorugun beynəlxalq əməkdaşlıq, təcrübə mübadiləsi və sərgi ekspozisiyalarının təşkil sahəsində təcrübələrini bölüşüb, iqlim təsirlərinin açıq səma altında muzey kimi qorunan qayalara təsirləri, bərpa-konservasiya təcrübələri haqqında verilən sualları cavablandırıb.

Dövlət Turizm Agentliyinin Qoruları İdarəetmə Mərkəzi layihələri idarə edilməsi şöbəsinin böyük mütəxəssisi, mədəni turizm üzrə ekspert Elçin Kərimov 2019-cu ildə Dünya irsi siyahısına salınan Şəki şəhərinin tarixi mərkəzi kimi “Yuxarı Baş” Dövlət Tarix-Memarlıq Qorugunun idarəetmə təcrübəsi, menecment, konservasiya, urban regenerasiya və risk menecment planlarının hazırlanması və işlənməsi mərhələləri, bərpa təlimatları haqqında təqdimatla çıxış edib. Təqdimatda qoruq ərazisində milli irs nümunələrinin, sənətkarlıq, adət-ənənələrin, meşə örtüyünün dünya irsi ərazisinin yardımçı atributları kimi imkanlarından və onların mühafizə tədbirlərindən bəhs edilib.

Təlim prosesində interaktiv metodları istifadə edilməklə iştirakçılara konkret keyslər ətrafında müzakirə aparmaq, təlim prosesində qarantlıq məqamlarla bağlı suallar vermək imkanı yaradılıb.

Təlim sessiyasından sonra proqramın rəhbəri – Azərbaycan Yaradıcı Sənayələr Federasiyası İdarə heyətinin sədri Vəlif Eyvəzzadə ölkəmizin irs idarəetməsində aparıcı qurumların nümayəndələrini ilk dəfə olaraq vahid təlim proqramında bir araya gətirən layihənin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Qeyd olunub ki, gündəlik təlim sessiyalarından təqdim olunan mövzular, qaldırılan məsələlər ətrafında auditoriyanın həssaslığı, ünvanlanan çoxsaylı suallar irs

idarəetməsi sahəsində müasir çağırışlar fonunda yeni qurumlararası əməkdaşlığın və təcrübə mübadiləsinin vacibliyini önə çıxarıb.

Vəlif Eyvəzzadə təlim günlərində iştirakçılar tərəfindən qaldırılan məsələlərdən bəhs edərək ölkəmizdə irsin qorunması və idarəedilməsi sahəsində çoxsaylı suallar və çətinliklərin olduğunu, eləcə də təlim proqramı iştirakçılarının motivasiyasını nəzərə alaraq yeni bir ictimai platformaya ehtiyac olduğunu bildirib və “Milli İrs Şəbəkəsi” (“Heritage Azerbaijan” platforması) ideyasını təqdim edib.

Vurğulanıb ki, ictimai platformanın məqsədi mədəni irs sahəsində müasir çağırışlar fonunda qurumlararası əməkdaşlığın və təcrübə mübadiləsinin stimullaşdırılması, maarifləndirmə işinin təşkili və məlumatların geniş auditoriyaya çatdırılması üçün təbliğat kampaniyalarının həyata keçirilməsi, bilik-bacarıqların artırılması, dövlət-özəl, dövlət-ictimə, özəl-ictimə əməkdaşlığının təşviqi, mədəni irsin qorunması, bərpası və inkişafında icma mədəniyyətinin inkişafı kimi aktual məsələləri əhatə edəcək.

Yekunda təlim iştirakçlarına sertifikatlar verilib. Proqramın əksərində auditoriyanın həssaslığı, ünvanlanan çoxsaylı suallar irs

İyunun 18-də Xətai Sənət Mərkəzinin qarşısında “Şuşa İli”nə həsr olunmuş akvarel performansı təşkil edilib.

Sərgi Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası və Xətai Sənət Mərkəzinin dəstəyi və “İWS Azerbaijan” (Beynəlxalq Suluboya Cəmiyyətinin Azərbaycan nümayəndəliyi) və Xətai Sənət Mərkəzi nəzdində Akvarel qalereyasının təşkilatçılığı ilə reallaşdı.

Performansda 20-yə yaxın akvarelçi rəssam uzun bir vərəq üzərində öz bacarıqlarını nümayiş etdiriblər. Əsərlərdə Qarabağ və Şuşa mövzularına üstünlük verilib, zəngin memarlıq nümunələri, heyratəmiz təbiət mənzərələri akvarel texnikası vasitəsilə təqdim edilib.

Tədbirdə Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının katibi, Xalq rəssamı Ağaeli İbrahimov, Xalq rəssamları Arif Hüseynov, Sirus Mirzəzadə, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının direktoru Qalib Qasımov, Xətai Sənət

“Şuşa İli” çərçivəsində akvarel performansı

Mərkəzinin direktoru Zəhid Əvəzov iştirakçıları ilə çay masası ətrafında yaradıcı söhbətlə davam edib.

Fikrət Əmirovun 100 illiyi münasibətilə

İctimai birliyin daha bir tədbiri Sumqayıtda keçirilib

QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Agentliyinin qrant layihəsi çərçivəsində Fikrət Əmirovun 100 illiyinə həsr olunmuş silsilə tədbirlər təşkil edən “İrsimizin tədqiqi və təbliği” İctimai Birliyi daha bir tədbiri Sumqayıt şəhərinin 28 May Mədəniyyət evində keçirib.

Tədbirdə şəhərin mədəniyyət xadimləri, musiqi məktəblərinin müəllim və şagirdləri, Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Sumqayıt Musiqi Kollecinin kollektivi iştirak ediblər.

Tədbirdə Sumqayıt şəhər Fikrət Əmirov adına 5 nömrəli Musiqi məktəbinin direktoru,

Əməkdar mədəniyyət işçisi Vəqif Süleymanov, “İrsimizin tədqiqi və təbliği” İctimai Birliyinin sədri, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı çıxış ediblər. Dahi bəstəkar Fikrət Əmirovun zəngin irsindən söz açılıb, layihə haqqında məlumat verilib. S.Təhmirazqızının sse-

narisi əsasında “Azərbaycanelefilm”də çəkilən “Fikrət Əmirov” sənədli filmi (rejissor Miri Rzaev) nümayiş olunub.

Sonra Sumqayıt Musiqi Kolleci və Fikrət Əmirov adına məktəbin müəllim və şagirdlərinin ifasında Fikrət Əmirovun musiqilərindən ibarət konsert proqramı təqdim edilib. Bəstəkarın “Sevil” operasından Sevilin ariyası, H.Cavidin “Şeyx Sənan” pyesinin tamaşasına

yazdığı “Kor ərəbin mahnısı”, “Böyük dayaq” filmindən Pərişanın mahnısı, “Göygöl”, “Laylay”, “Reyhan” mahnıları səslənib.

Sonda tədbirin keçirilməsi üçün yaradılan şəraitə görə Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinə təşəkkürünü bildiren S.Təhmirazqızı tərtibçi-müəllif olduğu, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının dəstəyi ilə nəşr olunan “İlham Əliyev və musiqi mədəniyyəti” kitabını F.Əmirov adına məktəbə hədiyyə edib.

Fidan Nəsirova

Cövdət Hacıyev adına məktəbdə konsert

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin Cövdət Hacıyev adına 3 nömrəli onbirlik Musiqi məktəbində “Şuşa İli”nə həsr olunmuş yekun konsert təşkil edilib.

İdarədən bildirilib ki, konsertdə şagird və müəllimlərin ifasında müxtəlif musiqi nömrələri səsləndirilib. Nağaraçalanlar, violonçelçilər və “Ad libitum” ansamblarının, “Renessans”, “Cırdan” və “Çinar” xorlarının çıxışları alqışlarla qarşılanıb.

Tədbir zamanı məktəb vokalçılarının və xor kollektivlərinin Şuşa şəhərində keçirilən “Könülüm keçir Qarabağdan” respublikalıq incəsənət festivalı-müsabiqəsindəki çıxışlarını əks etdirən videoçarxlar da nümayiş etdirilib.

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi İbrahim Əliyev, Səbail Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Kəmalə Həsəimova, YAP Səbail və Suraxanı rayon təşkilatlarının sədrləri Muxtar Nağıyev, Vüqar Seyidov, digər qonaqlar tədbirdə iştirak ediblər.

Səməd Vurğunun evində şeir axşamı

İyunun 18-də Səməd Vurğunun Ev-Muzeyində Vəqif Səmədoğlu adına Poeziya teatrının aktoru, qıraətçi Kamran M.Yunislin iştirakı ilə “Bir axşam...” adlı şeir məclisi keçirilib.

Vəqif Səmədoğlu, Ramiz Rövşən və digər şairlərin şeirlərindən seçmələr səslənib. Pianoçu Fuad Əlizadənin müşayiəti ilə keçən poeziya axşamı iştirakçılara söz-sənət zövqü bəxş edib.

“Qarşıla bizi, Şuşa!”

Leopold və Mstislav Rostropoviçlərin Ev-Muzeyi və 1 nömrəli Uşaq-gənclər inkişaf mərkəzinin təsviri sənət qalereyasının birgə təşkilatçılığı ilə “Qarşıla bizi, Şuşa!” adlı rəsm müsabiqəsinin sərgisi keçirilib.

“Şuşa İli” çərçivəsində gerçəklaşan sərgidə mərkəzin 7-16 yaş arası şagirdlərinin Şuşanın gözəlliyini tərənnüm etdikləri rəsmlər, dekorativ-təbiiq sənət nümunələri, bədii şüşə, portretlərdən ibarət 75 əl işi nümayiş olunub.

Tədbirdə Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının məktəb-studiyasının şagirdi Ə.Məmmədzaadənin ifasında A.Dvorkin “Yumoreska” əsəri səsləndirilib. Rostropoviçlərin ev-muzeyi tərəfindən müsabiqə iştirakçlarına diplom və təşəkkürnamələr təqdim edilib.

Xatirə təqvim

21-24 iyun

Azərbaycan

21 iyun 1794 – Tarixçi, şair, maarifçi Abbasqulu ağa Bakıxanov (1794-1847) Bakının Əmircan (Xilə) kəndində anadan olub. 1819-1845-ci illərdə çar Rusiyasının Tiflisdəki Qafqaz Baş Hərbi İdarəsində tərcüməçi işləyib, Türkmənçay müqaviləsinin (1828) imzalanmasında iştirak edib. “Gülüstanı-İrəm” əsəri ilə Azərbaycan tarixşünaslığının əsasını qoyub. “Qüdsi” təxəllüsü ilə şeirlər yazıb.

21 iyun 1933 – Xalq artisti, xanəndə Tələt Məmmədəğa oğlu Qasımov (1933 – 28.7.2013) Bakıda doğulub. Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası və Dövlət Konsert Birliyinin solisti olub.

21 iyun 1953 – Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünas Leyla Camal qızı Axundzadə (1953 – 10.2.2010) anadan olub. Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasında kafedra müdiri, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyində Təsviri və dekorativ sənət sektorunun müdiri işləyib.

22 iyun 1802 – Şərqşünas, maarifçi Mirzə Kazım bəy (Mirzə Məhəmməd Əli Hacı Qasım oğlu; 1802 – 27.11.1870) anadan olub. Peterburq Universitetini bitirib, 1839-cu ildə “Türk-tatar dilinin qrammatikası” dərsliyini çap etdirib. 1853-cü ildə Peterburq Universitetində açılan Şərqşünaslıq fakültəsinin dekanı təyin edilib. Rusiya Elmlər Akademiyasının ilk azərbaycanlı üzvü olub.

22 iyun 1897 – Azərbaycan professional vokal məktəbinin banisi, SSRİ Xalq artisti Bülbül (Murtuza Məşədi Rza oğlu Məmmədov; 1897 – 26.9.1961) Şuşada anadan olub. Milan Konservatoriyasını bitirib. Xalq mahnıları və romansların, operalarda (“Koroğlu”, “Əsli və Kərim”) baş partiyaların unudulmaz ifaçısı olub. Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının professoru olub, xalq musiqisini öyrənən elmi-tədqiqat kabinetini yaradıb.

22 iyun 1916 – Əməkdar artist, vokalçı Sona Əyyub qızı Mustafayeva (Bağırova; 1916-1999) Bakıda doğulub. Opera və Balet Teatrının solisti olub.

22 iyun 1922 – Kinorejissor Rüfət İsmayıl oğlu Şabanov (1922-1998) Bakıda doğulub, “Gəmi saatının sirri”, “Liftçi qız” və s. filmləri çəkib, “Azərbaycanelefilm”in baş rejissoru olub.

22 iyun 1923 – Əməkdar artist Rəhilə Məmməd qızı Məlikova (Mustafayeva; 1923 – 11.12.1996) Bakıda doğulub. Gənc Tamaşaçılar Teatrının aktrisası olub, “Arşın mal alan” (1945) filmində Asya rolunu oynayıb.

22 iyun 1924 – Yazıçı Cəlal Bərgüşad (Cəlal Novruz oğlu Cavadov; 1924 – 9.7.1996) Qubadlı rayonunun Qəzeyn kəndində doğulub. Əsərləri: “Sıyrılmış qılınc”, “Bozatin belində” və s.

22 iyun 1942 – Bəstəkar, şair Bəhrəm Paşa oğlu Nəsimov (1942-1998) Füzuli rayonunun Aşağı Rəfedilni kəndində anadan olub. “Xatirlə məni”, “Deyin, hardadı?”, “Səni qəmli görəndə” və s. populyar mahnıların müəllifidir.

22 iyun 1947 – Şair Eldar Baxış (Eldar Baxış oğlu Ağayev; 1947 – 22.5.1996) Qubadlı rayonunun Diləli Mürşanlı kəndində doğulub. “Uzun Həsən”, “Məlikməmməd” pyeslərinin müəllifidir. Rus ədəbiyyatından tərcümələr edib.

22 iyun 1955 – Tanınmış rəssam Vəqif Ucatay (Hüseynov Vəqif Hüseyn oğlu; 1955 – 20.12.2020) Şabran rayonunun Təkyə kəndində anadan olub.

22 iyun 1994 – Xalq şairi, ədəbiyyatşünas alim, ictimai xadim Xəlil Rza Ulutürk (Xəlil Rza oğlu Xəlilov; 21.10.1932 – 1994) vəfat edib.

23 iyun 1913 – Xalq şairi, tərcüməçi Nigar Xudadat bəy qızı Rəfibəyli (1913 – 9.7.1981) Gəncədə anadan olub. Lirik şeirləri ilə Azərbaycan poeziyasını zənginləşdirib, xarici dillərdən ədəbi nümunələri (A.P.Çexov – “Albalı bağı”, E.L.Voyniq – “Ovod”, A.Puşkin, M.Lermontov və b. şairlərin şeirləri) Azərbaycan dilinə çevirib.

23 iyun 1923 – Ədəbiyyatşünas, şair, tərcüməçi Qasım Xansuvar oğlu Qasımsadə (1923 – 28.7.1993) Qubadlı rayonunun Xocamsaxlı kəndində anadan olub. “Ürək döyüntüləri”, “Ədəbiyyatımız və mədəniyyətimiz” və s. kitabların müəllifidir.

23 iyun 1925 – Xalq artisti Gülcəhan Şüaulla qızı Güləhmədova-Martinova (1925-2018) anadan olub. 30 ilə yaxın Dövlət Rus Dram Teatrında quruluşçu rejissor işləyib. Televiziya tamaşalarına quruluş verib. Bakı Musiqi Akademiyasının professoru olub.

24 iyun 1944 – Əməkdar mədəniyyət işçisi, kino istehsalı təşkilatçısı Faiq Məmmədli oğlu Əliyev (1944-2015) anadan olub. “Azərbaycanfilm” Kinostudiyasında, Dövlət Film Fondunda işləyib.

24 iyun 1939 – Cənubi Azərbaycan yazıçısı Səməd Behrəngi (1939 – 31.8.1968) Təbrizdə anadan olub. “Ulduz və qarğalar”, “Balaca qara balıq” və s. kitabların müəllifidir. Azərbaycan nağıllarını fars dilinə tərcümə edib.

24 iyun 1954 – Əməkdar mədəniyyət işçisi Vəqif Mahmud oğlu Bağırzadə (1954 – 7.3.2021) Bakıda anadan olub. Bakı Dövlət Sirkinin direktoru işləyib.

24 iyun 1955 – Tanınmış jurnalist Nəcəf Adil oğlu Nəcəfov (1955 – 17.12.1999) Bakıda doğulub. Ali Sovetnin deputatı olub. Ölümündən sonra “Şöhrət” ordeni ilə (2005) təltif edilib.

24 iyun 1985 – Əməkdar artist Süsən Hacı Aslan qızı Məcidova (14.10.1916 – 1985) vəfat edib. Gənc Tamaşaçılar Teatrında çalışıb, “Bir cənub şəhərində”, “Bizim Cəbiş müəllim” və s. filmlərdə çəkilib.

Dünya

21 iyun 1840 – Gürcü şairi, yazıçı, ictimai xadim Akaki Rostomoviç Sereteli (1840 - 8.2.1915) anadan olub.

21 iyun 1905 – Fransız yazıçı-dramaturqu, ekzistensialist filosof Jan-Pol Sartr (Jean-Paul Sartre; 1905-1980) anadan olub. 1964-cü ildə ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatına layiq görülüb, lakin mükafatdan imtina edib. Əsərləri: “Ürəkbulanma”, “Azadlıq yolları”, “Qapalı qapılar arxasında”, “Dəfn olunmamış ölümlər” və s.

21 iyun 1910 – Rus şairi Aleksandr Tvardovski (1910-1971) anadan olub. “Muraviya ölkəsi”, “Vasili Tyorkin” və s. poemaların müəllifidir.

21 iyun 1935 – Fransız yazıçısı Fransuaza Saqan (Françoise Sagat; 1935-2004) anadan olub. “Salam, kədər”, “Soyuq suda bir az günəş” və s. romanların müəllifidir.

22 iyun 1887 – İngilis filosofu, UNESCO-nun ilk baş direktoru Culian Haksli (Julian Sorell Huxley; 1887-1975) anadan olub.

22 iyun 1898 – Alman yazıçısı Erich Maria Remark (Erich Maria Remarque – Erich Paul Remark; 1898-1970) anadan olub. Romanları: “Qərb cəbhəsində dəyişiklik yoxdur”, “Zəfər tağı”, “Yaşamaq və ölmək zamanıdır” və s.

22 iyun 1906 – Amerika rejissoru, 4 dəfə “Oskar” mükafatı laureatı Billi Vaylder (Billy Wilder; 1906-2002) anadan olub.

23 iyun 1824 – Alman bəstəkarı, dirijor Karl Reyneke (Carl Reinecke; 1824-1910) anadan olub.

23 iyun 1889 – Rus şairəsi, yazıçı, ədəbiyyatşünas Anna Andreyevna Axmatova (Qorenko; 1889 – 5.3.1966) anadan olub. Əsərləri: “Rekviyem”, “Qəhrəmansız poema”, “Ağ dəstə” və s.

23 iyun 1901 – Türk yazıçısı Əhməd Hamdi Tanpınar (1901-1962) anadan olub. “Abdullah Əfəndinin yuxuları”, “Aydakı qadın”, “Ayna” və s. romanların müəllifidir.

23 iyun 1927 – Amerika xoreoqrafı, tanınmış kinorejissor Bob Foss (Bob Fosse; 1927-1987) anadan olub. Filmləri: “Kabare”. “Lenni”, “Bütün bu caz” və s.

24 iyun 1842 – Amerika yazıçısı Ambroz Birs (Ambrose Gwinnett Bierce; 1842-1914) anadan olub.

24 iyun 1912 – Rusiyanın Xalq artisti Sergey Filippov (1912-1990) anadan olub. Filmləri: “12 stul”, “İvan Vasilyeviç peşəsinə dəyişir” və s. Azərbaycanda “Alma almaya bənzər” filmində çəkilib.

24 iyun 1930 – Fransız rejissoru, “yeni dalğa”nın tanınmış nümayəndəsi Klod Şabrol (Claude Chabrol; 1930-2010) anadan olub. “Qəssab”, “Bayquşun çiğirtisi” və s. filmləri çəkib.

Hazırladı: Vüqar Orxan

“Su altında üzən Simurq”

Leyla Əliyevanın əsəri əsasında toxunan xalça Cenevrədə nümayiş olunur

14-30 iyun tarixində İsveçrənin Cenevrə şəhərində okean və dənizlərdəki ekoloji vəziyyətə incəsənətin dili ilə diqqət yönəldən “Mənim dənizlərim, mənim okeanlarım” (My Seas, My Oceans) adlı sərgi keçirilir. Sərgi Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü, BMT-nin Cenevrə şəhərindəki bölməsi və Azərbaycanın BMT-nin Cenevrə şəhərindəki bölməsi yanında daimi nümayəndəliyinin dəstəyi ilə təşkil edilib.

“Azərbayca” ASC-dən verilən xəbərə görə, iyunun 14-də sərginin açılışında Leyla Əliyeva, BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru Tatyana Valovaya, Cenevrədə akkreditə olunmuş diplomatik korpusun və ictimai

təşkilatların nümayəndələri, soydaşlarımız iştirak ediblər.

Cenevrədəki Millətlər Sarayında (Palace of Nations) keçirilən sərgidə Azərbaycanın doqquz müasir rəssamının əsərləri təqdim olunur. Cavid

İlham, Diana Əliyeva, Elşən Karaca, Erkin Ələkbərlili, Günel Rəvilova, Leyla Əliyeva, Mirəli Seyidov, Nəzrin Xələfova və Nəzrin Məmmədova öz əsərlərindəki mesajları qlobal ekoloji problemlərə yönəltməklə, ekoloji fəaliyyət üçün ictimai dəstək toplayır və bununla da qlobal məqsədlərə töhfə verirlər.

“Mənim dənizlərim, mənim okeanlarım” sərgisini təqdim edən kuratorlar – “Azərbayca” ASC İdarə heyətinin sədri, Əməkdar incəsənət xadimi Emin Məmmədov və isveçrəli

həmkarı Viktoriya Dzdodziev gələcək nəsillər üçün dünyanın ağciyərləri olan su ehtiyatlarının qorunmasının vacibliyini vurğulayıblar.

Sərginin diqqətçəkən eksponatlarından biri “Su altında üzən Simurq” xalçasıdır. Xalça Leyla Əliyevanın eyniadlı əsəri əsasında toxunub və xalçanın çeşnişi “Azərbayca” ASC-nin rəssamları tərəfindən yaradılıb.

“Su altında üzən Simurq” xalçası “Azərbayca” ASC-nin Nardaran emalatxanasında toxunub.

Sərgi ziyarətçilərinin zövqünü oxşayan xalçanın əsas rəngləri ağ, qara və tünd-göy rənglərdir. Sahəsi 6 kv.m (3x2) olan xalçanın toxunmasında 4 toxucu xanım iştirak edib.

(Novruzova), Fidan Axundova, Səbiha Xankişiyeva və Əqdəs Bağırzadə müasir texnika və üsullarla mövzu üzrə ideyalarını, eyni zamanda ölkəmizin zəngin mədəni və tarixi xüsusiyyətlərini izləyicilərə çatdırırlar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Venesiya Biennalesində 2007-ci ildən – artıq 8-ci dəfə təmsil olunur.

Biennalenin mərkəzi sərgisində 79 milli pavilyon qurulub. Beş ölkə – Kamerun, Namibiya, Uqanda, Nepal və Oman ilk dəfə burada təmsil olunur. Mərkəzi Asiyadan Qazaxıstan, Qırğızıstan və Özbəkistan da müəyyən fasilələrdən sonra Venesiya Biennalesinə qatılıb. Rusiya isə məlum sanksiyalar səbəbindən ilk dəfə sərgidən kənar qalıb.

Venesiyadakı Azərbaycan pavilyonu noyabrın 27-dək açıq olacaq.

“Sevmək üçün doğulanlar”

Venesiya Biennalesində Azərbaycan pavilyonunun fəaliyyəti davam edir

Xəbər verdiyimiz kimi, İtaliyanın Venesiya şəhərində dünyanın ən nüfuzlu incəsənət sərgisi pandemiyanın doğurduğu məcburi fasilədən sonra yenidən rəssam və sənətsəvərləri bir araya gətirib.

Venesiya Biennalesi iki ildən bir təşkil edilir və sayca 59-cu sərgi 2021-ci ildə keçirilməli idi. Lakin pandemiya ilə bağlı bu ilə ertələndi. 23 aprel – 27 noyabr tarixlərini əhatə edən 59-cu Venesiya Biennalesində Azərbaycan Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə təmsil olunur.

“Sevmək üçün doğulanlar” (“Born to love”) mövzusunda

Azərbaycan pavilyonu şəhərin ən izdihamlı məkanlarından birində – Müqəddəs Mark meydanındakı qədim “Procuratie Vecchie” bina-

sında fəaliyyət göstərir. Pavilyonda Azərbaycanın yeddi rəssam – Juk (Nərmin İsrailova), Infinity, Ramina Səadətqan, Fidan Kim

Afaq Abbasova İtaliya səhnəsində

“Al Mulino” operasında baş rolda

Azərbaycanın Əməkdar artisti, Prezident mükafatçısı Afaq Abbasova İtaliyanın Triest şəhərindəki Cüzeppe Verdi adına Opera Teatrında səhnəyə qoyulan Ottorino Respiginin “Al Mulino” operasında baş rolda – Aniuska partiyasında çıxış edib.

Əməkdar artist uzun müddətdir İtaliyada məşqlərdə iştirak etdiyini və ilk dəfə səhnələşdi-

rilən bu tamaşada baş rolu ifa etməkdən xoşbəxt olduğunu deyib. Cüzeppe Verdi adına Opera Teatrında premyerası olan “Al Mulino” tamaşasının dirijoru Fabrizio Da Ros, rejissoru Daniele Piskopodur.

Sənəti bildirib ki, “Al Mulino” operasında əsas partiyanı ifa etməklə yanaşı, R.Leonkavallounun “Pagliacci” operasında Nedda obrazında da səhnəyə çıxıb. Opera yeni quruluşda dirijor Valerio Qalli və rejissor Viktor Qarsia Sierranın rəhbərliyi ilə

səhnələşdirilib. “Hər iki tamaşa İtaliya tənqidçilərinin müsbət rəyi və tamaşaçıların alqışları ilə qarşılanıb. Tamaşalarımız davam edir”, – deyər A.Abbasova bildirib.

Əməkdar artist İtaliyada yaradıcı fəaliyyətinə görə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevaya və Heydər Əliyev Fonduna, eləcə də ona dəstək olan hər kəsə təşəkkür edib.

Türkiyə ilin beş ayında 12,7 milyon turist qəbul edib

2022-ci ilin ilk beş ayında Türkiyəyə xarici ölkələrdən 12,7 milyon xarici turist gəlib. Bu barədə Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi məlumat yayıb. Məlumatla görə, ölkəyə turist kimi gələnlərin 11,3 milyonu əcnəbilər, 1,4 milyonu isə xaricdə yaşayan Türkiyə vətəndaşları olub. İlin ilk 5 ayında xarici ziyarətçilərin sayı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 207 faiz artıb.

2022-ci ilin yanvar-may ayları dövründə Türkiyəyə ən çox ziyarətçi göndərən ölkələrin sırasında Almaniyə 367 faiz artımla birinci, Bolqarıstan 335 faiz artımla ikinci, Rusiya 49,4 faiz artımla üçüncü yeri tutub. Siyahıda Rusiyadan sonra İran və İngiltərə gəlir.

Bu ilin may ayında isə qardaş Türkiyəyə gələn xarici ziyarətçilərin sayı əvvəlki ilin eyni ayına görə 308 faiz artaraq 3 milyon 824 min nəfər olub. Qeyd edək ki, may ayında ən çox ziyarətçi göndərən ölkələr siyahısında Almaniyə əvvəlki ilin eyni ayına görə yüzdə 420 faiz artımla birinci yerdədir.

Mehparə Sultanova
Ankara

Ukrayna “Avroviziya-2023”ə ev sahibliyi edə bilməyəcək

Avropa Yayım Birliyi bu qənaətdədir

Ölkədəki mövcud vəziyyət səbəbindən Ukraynanın “Avroviziya-2023” mahnı müsabiqəsini təşkil etməsi mümkün olmayacaq. Bu barədə Avropa Yayım Birliyi (EBU) bəyanat yayıb.

“Ukrayna təmsilçisinin “Avroviziya”da qələbəsiindən sonra EBU Ukrayna İctimai Televiziya şirkətinin müsabiqəsinə gələn il keçirilməsi variantlarını öyrənib. Obyektiv təhlildən sonra referent qrupu təəssüf hissi ilə belə qərara gəlib ki, mövcud vəziyyət, təhlükəsizlik zəmanəti nəzərə alınaraq, yayımçı müsabiqənin qaydalarına uyğun təşkil və keçirilməsi üçün zəruri olan şərtləri yerinə yetirə bilməyəcək”, - deyər müsabiqənin saytında dərc olunanmış bəyanatda bildirilir.

Xatırladaq ki bu ilin mayında keçirilmiş mahnı müsabiqəsində Ukraynanın “Kallush Orchestra” qrupu qalib gəlib. İkinci yeri 466 bal toplayan Böyük Britaniya təmsilçisi Sem Rayder tutub.

Hazırda müsabiqənin Britaniyada keçirilməsi məsələsinə baxılır. EBU bununla bağlı BBC ilə danışıqlara başlayır.

Rəsmi Kiyev isə bu qərarla razılaşmadığını bildirib və EBU-nu əlavə danışıqlara çağırıb.

Bu arada Kiyevə səfər edən Böyük Britaniyanın Baş naziri Boris Conson Ukraynanın gələn il “Avroviziya” mahnı müsabiqəsinə ev sahibliyi etməyə layiq olduğunu və Rusiya ilə davam edən müharibəyə baxmayaraq, bunu bacaracağına ümid etdiyini bildirib.

“Ukrayna Avroviziya mahnı müsabiqəsinin qalibi olub. Müsabiqədə ölkəmiz çox yaxşı təmsil olunub və ikinci yeri tutub. Ancaq fakt odur ki, onlar qalib gəldilər və buna layiqdirlər. Mən inanıram ki, onlar “Avroviziya” mahnı müsabiqəsinə ev sahibliyi edə bilərlər. Hələ bir il var. Ona qədər Ukraynada sülhün bərqərar olacağına inanıram”, - deyər o qeyd edib.

V.Kamal

Xronoqraf

Tarixdə bu gün

Zamanın səhifələrində qalan olaylar, faktlar...

519 il əvvəl...

21 iyun 1503-cü ildə Şah İsmayılın başçılıq etdiyi Səfəvi qoşunları Almaqlağı (Həmədan yaxınlığında) döyüşündə Sultan Muradın başçılığı altında Ağqoyunlu ordusunu məğlub edib. 1500-cü ildə Ağqoyunlu dövləti ikiyə parçalandıqdan sonra onun bir qoluna Əlvənd Mirzə, ikinci qoluna Sultan Murad başçılıq edirdi. Səfəvi qoşunları 1501-ci ildə Şərr döyüşündə Əlvənd Mirzəni məğlub etmişdi. Ağqoyunlunun ikinci qolunun məhv edilməsi ilə Səfəvi dövlətinin güclənməsi başladı.

409 il əvvəl...

21 iyun 1613-cü ildə Rusiyada Romanovlar sülaləsinin hakimiyyəti başlayıb. 1606-cı ildə başlayan qarışıqlıq və itiləfdən sonra boyarlar gənc Mixail Romanovu çar seçdilər. Kremldəki Uspenski kilsəsində yeni çarın tacqoyma mərasimi keçirildi. Boyarlar Romanovun hakimiyyətinin müvəqqəti olacağını və ölkəni istedikləri kimi idarə edəcəklərini düşündürdülər. Lakin Mixailin çarlığı 32 il sürdü, Romanovlar sülaləsi isə 3 əsr hakimiyyətdə qaldı.

275 il əvvəl...

20 iyun 1747-ci ildə Nadir şah Əfşar (1688-1747) sui-qəsd nəticəsində öldürülüb. Nadir sonuncu Səfəvi hökmdarı III Şah Abbasın ordu komandanı olub. 1736-cı ildə III Şah Abbasın ölümündən sonra Suqovuşanda (Sabirabad rayonu) Azərbaycan bəylərinin qurultayını çağıraraq özünü şah elan edib. Nadir şah Səfəvilərdən sonra güclü Azərbaycan dövləti qurmaq istəyirdi. Lakin onun Azərbaycanı İran taxtı ətrafında birləşdirmək niyyəti yerlərdə etiraz doğururdu. Orta Asianın bir hissəsini, Hindistanın şimalını ələ keçirərək qurduğu imperatorluq ölümündən sonra dağıldı.

104 il əvvəl...

3 iyun 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Nazirlər Şurası ölkə ərazisində hərbi vəziyyətin elan olunması və bütün qüvvələrin daşnak-bolşevik “Bakı Kommunası” ilə mübarizəyə səfərbər edilməsi barədə qərar qəbul edib.

102 il əvvəl...

23 iyun 1920-ci ildə Təbrizdə Şeyx Məhəmməd Xiyabaninin başçılığı ilə Azərbaycan Milli Hökuməti qurulub. Xiyabaninin lideri olduğu Azərbaycan Demokrat Fırqəsi həmin ilin aprelində baş verən üsyan nəticəsində Təbrizdə faktiki hakimiyyəti ələ almışdı. Cənubi Azərbaycan Milli Hökuməti 1920-ci ilin sentyabrında Şeyx Məhəmməd Xiyabaninin qətlə yetirilməsi ilə süqut etdi.

82 il əvvəl...

22 iyun 1940-cı ildə faşist Almaniya ilə Fransa arasında Kompen sülhü imzalanıb. Baş nazir Anri Petenin imzaladığı təslimçi sənəd əsasən, Fransanın üqdə iki hissəsi (Paris də daxil olmaqla) Almaniya tərəfindən işğal olunub, Fransanın ordusu buraxılıb. Almaniyanın Fransa üzərində işğalı 1944-cü ilədək sürdü.

81 il əvvəl...

22 iyun 1941-ci ildə Almaniya qoşunları SSRİ üzərinə hücumla keçiblər, Böyük Vətən müharibəsi başlayıb. Hitlerin “Barbarossa” planına görə, müharibə 2-3 ay ərzində SSRİ-nin Uraldakı ərazisinin (o cümlədən Bakının) tutulması ilə yekunlaşmalı idi. Amma müharibə 4 il sürdü və Berlində başa çatdı. Bu qələbə SSRİ-yə 30 milyona yaxın insanın itirilməsi hesabına başa gəldi.

62 il əvvəl...

20 iyun 1960-cı ildə Mali və Senegal federasiyaları Fransanın müstəmləkəçiliyindən çıxaraq müstəqilliyini elan edib. Bunun ardınca federasiya ləğv olundu və hər iki subyekti müstəqil dövlət oldu.

35 il əvvəl...

21 iyun 1987-ci ildə SSRİ-də ilk dəfə yerli hakimiyyət orqanlarına (kənd, qəsəbə və şəhər xalq deputatları sovetləri) alternativ əsasda seçkilər keçirilib.

30 il əvvəl...

20 iyun 1992-ci ildə Azərbaycan Respublikası ilə Estoniya (ölkəmizin müstəqilliyini 1992-ci il fevralın 20-də tanıyıb) arasında diplomatik münasibətlər qurulub.

21 il əvvəl...

21 iyun 2001-ci ildə Prezident Heydər Əliyevin fərmanı ilə Azərbaycan Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradılıb.

Hazırladı: V.Orxan

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisenzia № AB 022279. İndeks: 0187. Qiyməti: 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5072. Sifariş: 1789

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. VÖEN: 9900003611. SWIFT: AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI
H/Hesab: AZ98AIB33080019443300232103. VÖEN: 1300338641